

Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu lęborskiego w 2023 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku
84-300 Lębork, ul. Gdańska 63
tel. 59 862 10 10, fax. 59 862 19 28, www.gov.pl/web/psse-lebork,
e-mail: psse.lebork@sanepid.gov.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
Ocena stanu uodpornienia dzieci i młodzieży	13
Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń podmiotów wykonujących działalność leczniczą	14
Stan sanitarny w zakładach żywności i żywienia	16
Stan sanitarny w zakresie higieny środowiska.....	32
Stan sanitarny środowiska pracy	49
Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, prekursorami narkotyków i kosmetykami	56
Stan higieniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania	57
Oświata zdrowotna i promocja zdrowia.....	61
Zapobiegawczy nadzór sanitarny	64
Realizacja zadań w zakresie działań pionu laboratoryjnego.....	65

Wstęp

Szanowni Państwo,

Zgodnie z art.12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przedkładam Państwu informację o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu lęborskiego za rok 2023.

Ocena o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu lęborskiego za rok 2023 została opracowana, jak w latach poprzednich, na podstawie informacji zebranych z poszczególnych komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lęborku.

Głównym celem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku jest realizowanie zadań z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego a także edukację zdrowotną.

Zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej poprzez realizowane są w szczególności poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami: higieny środowiska, higieny procesów nauczania, higieny pracy w zakładach pracy, nadzoru nad jakością zdrowotną żywności i nad warunkami produkcji, transportu, przechowywania oraz sprzedaży żywności, nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz bezpieczeństwem produktów kosmetycznych, nad warunkami higienicznosanitarnymi, jakie powinien spełniać sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Pragnę podziękować za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i instytucjom w zakresie działań na rzecz poprawy zdrowia publicznego mieszkańców naszego powiatu.

Przedkładając to opracowanie Przewodniczącemu Rady Powiatu Lęborskiego i Staroście Powiatu Lęborskiego mam nadzieję, że materiał ten będzie pomocny w podejmowaniu decyzji w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego ludności w powiecie.

p.o. Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku

Renata Zając

I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego nad chorobami zakaźnymi jest podstawowym zadaniem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowane jest przez pion epidemiologii, który monitoruje sytuację epidemiologiczną w zakresie występowania chorób zakaźnych oraz podejmuje działania przeciwepidemiczne, w tym, planuje, koordynuje działania związane z realizacją szczepień ochronnych i prowadzi nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych.

Działania przeciwepidemiczne:

a) wczesne wykrywanie i zwalczanie szczególnie niebezpiecznych chorób zakaźnych oraz zapobieganie zagrożeniom epidemiologicznym

Sytuację epidemiologiczną w powiecie lęborskim w 2023r. monitorowano na podstawie zawiadomień o podejrzeniu lub rozpoznaniu choroby zakaźnej, które otrzymywano od lekarzy z podmiotów leczniczych znajdujących się na nadzorowanym terenie oraz zgłoszeń dodatkich wyników badań laboratoryjnych w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych z ośrodków diagnostycznych.

W ramach nadzoru nad wybranymi chorobami zakaźnymi w 2023 roku podejmowano następujące działania:

- prowadzono ciągłą i systematyczną współpracę z podmiotami leczniczymi w zakresie kontroli nad zgłaszalnością chorób zakaźnych;
- prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w przypadku podejrzenia lub wystąpienia chorób zakaźnych, sporadycznych oraz zbiorowych zatruc pokarmowych w celu ustalenia etiologii i rezerwuaru zatruc pokarmowych z jednoczesnym włączeniem profilaktyki sanitarnej;
- objęto nadzorem epidemiologicznym osoby ze styczności z chorymi, u których stwierdzono chorobę zakaźną, w celu profilaktyki szerzenia się ognisk epidemicznych np. wirusowego zapalenia wątroby typu B i C, salmonelloz, zapalenia płuc, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, gruźlicy;
- na bieżąco udzielano instruktażu dotyczącego postępowania przeciw epidemiologicznego i profilaktycznego w środowiskach osób chorych na choroby zakaźne;
- pracownicy czynnie uczestniczyli w realizacji programu eliminacji Odry, Świnki, Różyczki oraz w programie Eradykacji Ostrego Porażenia Wiotkiego;
- w 2023 r. w nadal prowadzono działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażenia patogenem chorobotwórczym SARS-COV-2. W powiecie lęborskim odnotowano 707 przypadki zachorowania na COVID-19.
- systematycznie rejestrowano zachorowania na choroby zakaźne w poszczególnych miesiącach 2023 r. i przekazywano dane Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu w Gdańsku oraz Państwowemu Zakładowi Higieny w Warszawie;
- przekazywano materiał biologiczny do badań mających na celu wykluczenie lub potwierdzenie choroby zakaźnej;
- kontynuowano współpracę z Inspekcją Weterynaryjną w zakresie styczności i narażenia na wściekliznę

- przez cały rok prowadzony jest monitoring zachorowań na grypę i RSV na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku;
- prowadzono nadzór nad zachorowaniami wśród uchodźców z Ukrainy przebywających w ośrodkach pobytowych utworzonych na terenie powiatu lęborskiego;

b) nadzór i ocena wykonawstwa szczepień ochronnych, prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie konieczności wykonywania szczepień,

Czynne uodpornienie populacji ludzkiej w kierunku chorób zakaźnych w Polsce odbywa się w oparciu o ustawę o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych i Program Szczepień Ochronnych ogłaszany co roku w formie Komunikatu przez Głównego Inspektora Sanitarnego. Z danych opracowanych w 2023 r. przez Oddział Przeciwepidemiczny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku wynika, iż nie zaobserwowano znacznego wzrostu osób uchylających się od obowiązku szczepień. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku na bieżąco prowadzi postępowania administracyjne przeciwko rodzicom dzieci uchylających się od poddania nieletnich obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Tabela 1. Wybrane dane epidemiologiczne dot. występowania chorób zakaźnych w powiecie lęborskim w latach 2019- 2023

l.p.	Jednostka chorobowa zachorowania					
		2019	2020	2021	2022	2023
1.	Dur brzuszny	-	-	-	-	-
2.	Dury rzekome A, B i C	-	-	-	-	-
3.	Salmonellozy- ogółem	8	3	7	10	
4.	Czerwonka bakteryjna	-	-	-	-	-
5.	Biegunki u dzieci do lat 2	27	-	-	-	-
6.	Wirusowe i inne określone zakażenia jelitowe (ogółem)	108	18	70	132	46
7.	Krztusiec	28	4	-	1	1
8.	Tęžec	-	-	-	-	-
9.	Odra	1	-	-	-	-
10.	Różyczka	18	8	1	2	-

l.p.	Jednostka chorobowa zachorowania					
		2019	2020	2021	2022	2023
11.	Ospa wietrzna	351	207	66	238	446
12.	Nagminne zapalenie przyusznicy (świnka)	4	1	-	1	4
13.	Ostre nagminne porażenie dziecięce	-	-	-	-	-
14.	Zapalenie opon mózgowych-ogółem	6	-	-	2	2
15.	Zapalenie opon mózgowych-wirusowe	-	-	-	-	-
16.	Zapalenie opon mózgowych-meningokokowe	-	-	-	-	-
17.	Zapalenie opon mózgowych-Haemophilus influenzae	-	-	-	-	-
18.	Zapalenie opon mózgowych- inne bakteryjne	-	-	-	2	2
19.	Zapalenie mózgu	-	-	-	-	-
20.	Mononukleozą zakaźną	-	-	-	-	-
21.	Wirusowe zapalenie wątroby	5	-	2	1	3
22.	wzw typu A	-	-	-	-	-
23.	wzw typu B	3	-	2	1	1
24.	wzw typu C	2	-	-	-	2
25.	Włośnica	-	-	-	-	0
26.	Zatrucia i zakażenia pokarmowe-ogółem	8	3	7	11	10
27.	Bakteryjne zatrucia pokarmowe-ogółem	8	3	7	11	10
28.	Bakteryjne zatrucia pokarmowe-salmonellozy	8	3	7	10	8
29.	Bakteryjne zatrucia pokarmowe-gronkowcowe	-	-	-	-	-

l.p.	Jednostka chorobowa zachorowania					
		2019	2020	2021	2022	2023
30.	Bakteryjne zatrucia pokarmowe- jadem kielbasianym	-	-	-	-	-
31.	Bakteryjne zatrucia pokarmowe- Clostridium perfringens	-	-	-	-	-
32.	Inne zatrucia (zakażenia pokarmowe)	-	-	-	1	2
33.	Choroba z Lyme (borelioza)	67	18	36	25	40
34.	Grypa- ogółem	11715	5309	2830	21576	97
35.	Grypa u dzieci (0-14 lat)	5298	1031	1753	11382	-
36.	Pokąsania osób przez zwierzęta (potrzeba szczepień)	10	3	12	5	17
37.	Szkarlatyna (płonica)	20	35	13	134	113
38.	Róża	7	8	-	4	8
39.	RSV	-	-	-	-	19

Tabela 2. Liczba przypadków i zapadalność wg klasyfikacji przypadku w powiecie łębarskim

Jednostka chorobowa	Liczba przypadków potwierdzonych	Liczba przypadków prawdopodobnych	Liczba przypadków możliwych	Liczba przypadków niesklasyfikowanych.	Liczba przypadków w ogółem	Zapadalność na 100 tys. ludności – przypadki potwierdzone np. testem	Zapadalność na 100 tys. ludności - ogółem
Salmonelozy (ogółem)	8	0	0	0	8	0,3409	0,3409
Salmonelozy: zatrucia pokarmowe	8	0	0	0	8	0,3409	0,3409
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	2	0	0	0	2	0,0852	0,0852
Kampylobakterioza	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Jersinioza	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426

Jednostka chorobowa	Liczba przypadków potwierdzonych	Liczba przypadków prawdopodobnych	Liczba przypadków możliwych	Liczba przypadków niesklasyfikowanych.	Liczba przypadków w ogółem	Zapadalność na 100 tys. ludności – przypadki potwierdzone np. testem	Zapadalność na 100 tys. ludności - ogółem
Giardioza (lamblioza)	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Krztusiec	0	0	1	0	1	0	0,0426
Płonica (szkarlatyna)	0	0	28	85	113	0	4,8153
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes (ogółem)	1	0	8	0	9	0,0426	0,3835
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pyogenes: róża	0	0	8	0	8	0	0,3409
Legionelloza (ogółem)	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Choroba legionistów	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Kiła	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydia	2	0	0	0	2	0,0852	0,0852
Borelioza z Lyme	36	2	0	0	38	1,5341	1,6193
Ospa wietrzna	0	0	0	440	440	0	18,75
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	0	0	4	0	4	0	0,1705
Różyczka	0	0	0	0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby (ogółem)	2	0	0	0	2	0,0852	0,0852

Jednostka chorobowa	Liczba przypadków potwierdzonych	Liczba przypadków prawdopodobnych	Liczba przypadków możliwych	Liczba przypadków niesklasyfikowanych.	Liczba przypadków w ogółem	Zapadalność na 100 tys. ludności – przypadki potwierdzone np. testem	Zapadalność na 100 tys. ludności - ogółem
Wirusowe zapalenie wątroby: typu B - razem	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Wirusowe zapalenie wątroby: typu B - przewlekłe i nieokreślone	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Wirusowe zapalenie wątroby: typu C - razem	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Wirusowe zapalenie wątroby: typu C - przewlekłe i nieokreślone	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae (ogółem)	6	0	0	0	6	0,2557	0,2557
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae: mózgowych i/lub mózgu	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae: posocznica	3	0	0	0	3	0,1278	0,1278
Inwazyjna choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae: inna określona i nieokreślona	3	0	0	0	3	0,1278	0,1278
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu (ogółem)	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426
Zapalenie opon mózgowych: inne i nieokreślone	0	0	0	2	2	0	0,0852

Jednostka chorobowa	Liczba przypadków potwierdzonych	Liczba przypadków prawdopodobnych	Liczba przypadków możliwych	Liczba przypadków niesklasyfikowanych.	Liczba przypadków w ogółem	Zapadalność na 100 tys. ludności – przypadki potwierdzone np. testem	Zapadalność na 100 tys. ludności - ogółem
Inwazyjna choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> : mózgowych i/lub mózgu	1	0	0	0	1	0,0426	0,0426

Choroby przenoszone drogą pokarmową

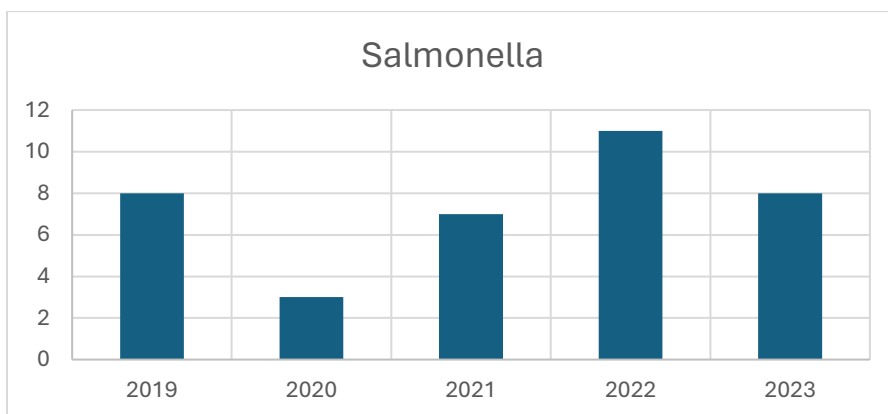
Czynnikami etiologicznymi wywołującymi ostre schorzenia żołądkowo-jelitowe są bakterie, wirusy, pasożyty, toksyny roślinne i zwierzęce, toksyczne substancje chemiczne. Przyczyną zachorowań jest najczęściej spożycie skażonej żywności. Rezerwuarem zakażeń może być pierwotnie skażona żywność lub wtórne działania i osoby biorące udział w produkcji, transporcie, magazynowaniu, dystrybucji i przygotowaniu żywności.

W roku 2023 odnotowano 8 zachorowań na salmonellozę. W trakcie rutynowych badań zleconych w Punkcie Pobrań Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Lęborku w 2023r. do celów sanitarno-epidemiologicznych w kierunku pałeczek *Salmonella* i *Shigella* wykryto 4 nosiciela. W roku 2023 roku nie zgłoszono do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Lęborku zachorowań na WZW typu A, na dur brzuszny, dury rzekome.

W analizowanym okresie do Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Lęborku zgłoszono w zakresie zachorowań z przyczyn innych bakteryjnych zakażeń jelitowych 12 przypadków wywołanych przez *Clostridioides difficile*.

W roku 2023 zarejestrowano 17 zachorowań wywołanych przez rotawirusy. Wszystkie przypadki były hospitalizowane. W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 23 zachorowań wywołanych przez norowirusy. Wszystkie przypadki były hospitalizowane.

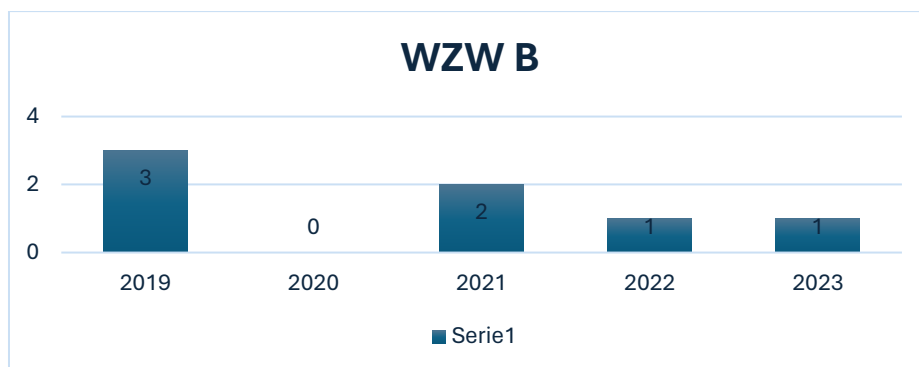
Wykres 1. Zachorowania na salmonellozę w powiecie lęborskim

Wirusowe zapalenia wątroby

W 2023 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe oraz 2 zachorowania na WZW typu C. Osoby chore oraz osoby ze styczności objęto nadzorem epidemiologicznym i lekarskim, osoby niezaszczepione zostały zakwalifikowane do szczepień ochronnych przeciwko WZW-B.

Wykres 2. Zachorowania na WZW B w powiecie łębarskim

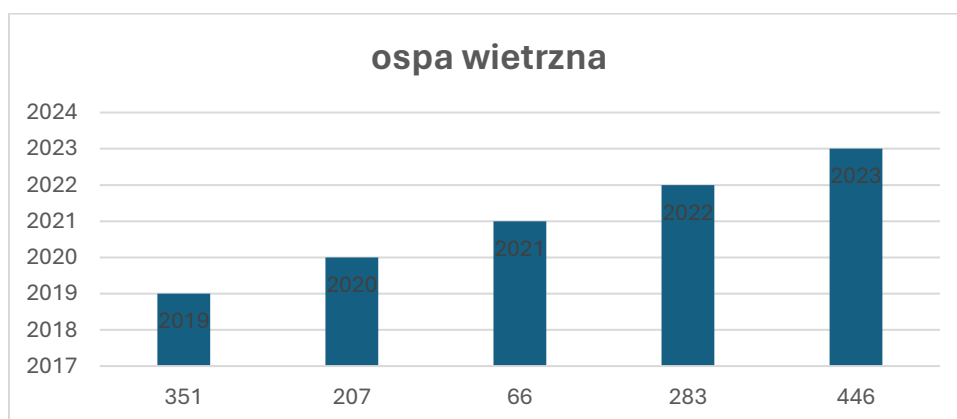
Borelioza

W roku 2023 odnotowano 40 przypadków zachorowań na boreliozę, 2 przypadki dotyczyły neuroboreliozy. Podczas dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że 2 osoby wymagały hospitalizacji. Wszystkie osoby chore narażone były na kontakt z wektorami przenoszącymi chorobę w skutek przebywania na terenach zielonych lub zalesionych. Diagnoza w/w przypadków opierała się na badaniach serologicznych testem ELISA i Western-blot, a w przypadku fazy wczesnej na podstawie objawu klinicznego, tj. rumień wędrujący.

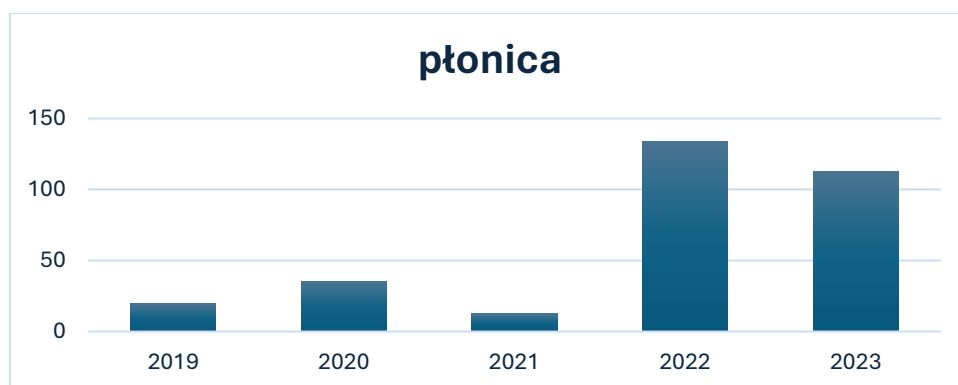
Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego

W roku 2023 zauważyć można znaczny wzrost zachorowań na ospę wietrzną. Zarejestrowano 446 przypadków. W analizowanym okresie zarejestrowano 113 przypadków zachorowań płonicy (szkarlatyna). Zarejestrowane przypadki głównie dotyczyły dzieci w wieku od 3 r. życia do 9 r. życia.

Wykres 3. Zachorowania na ospę wietrzną w powiecie łębarskim

Wykres 4. Zachorowania na płonicę w powiecie lęborskim

Covid 19, grypa i RSV

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Lęborku na bieżąco monitorowała sytuację epidemiologiczną w zakresie zachorowań na grypę i RSV. W sprawozdaniu MZ-56 zgłoszono w roku 2023 w sumie 97 przypadków zachorowań na grypę i 19 na RSV. W 2023 roku liczba zachorowań na COVID-19 znacząco zmalała (zgłoszono 707 przypadków).

Styczeń i narażenie na wściekliznę

W ciągu roku 2023 przyjęto zgłoszenia pokąsania przez zwierzęta 68 osób. W 17 przypadkach zaistniała konieczność podjęcia szczepień przeciwko wściekliznie. Nie zgłoszono zakażeń wścieklizną wśród ludzi.

Gruźlica

W 2023r na terenie objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku odnotowano 4 przypadki gruźlicy. U 1 osoby wykryto gruźlicę pozapłucną (układu moczowego). Osoby chore i ze styczeńności objęto nadzorem epidemiologicznym.

Choroby zakaźne przenoszone drogą płciową

Do chorób zakaźnych przenoszonych drogą płciową zaliczamy kiłę, rzeżączkę i choroby wywołane przez chlamydie, oraz HIV i AIDS. Do zakażenia dochodzi na drodze kontaktu płciowego. W roku 2022r. zarejestrowano 2 przypadki dotyczyły zachorowania na kiłę. Natomiast w 2023r zgłoszono 3 zachorowania. 2 przypadki dotyczyły choroby wywołanej przez chlamydie, i 1 przypadek zachorowania na kiłę. W roku sprawozdawczym wykazano 6 zachorowań ludzkim wirusem upośledzenia odporności.

Tężec

Obecnie w Polsce rocznie odnotowuje się niewielką liczbę zachorowań. W powiecie lęborskim nie odnotowano zachorowania na tężec. Po narażeniu zaszczepiono 75 osób.

Krztusiec

Aktualnie liczba zachorowań na krztusiec w Polsce na tle wielu innych krajów jeszcze nie jest alarmująca. W powiecie lęborskim obserwuje się spadek zachorowań. W roku 2023

zarejestrowano jeden przypadek. Znaczny spadek zachorowań związany jest z wprowadzeniem w 2016 roku dodatkowej dawki przypominającej dla 14 latków.

Ogniska Szpitalne

Powiatowa Stacja Sanitarno- Epidemiologiczna w Lęborku w związku z prowadzonym nadzorem nad Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Lęborku otrzymuje zgłoszenia związane z wykryciem czynników alarmowych w szpitalu. Od dnia 1 stycznia 2023r. zgłoszono 5 ognisk dotyczących SARS-CoV-2 w Samodzielnym Publicznym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Lęborku. Zakażenia stwierdzono u 7 pacjentów w Oddziale kardiologicznym, w Oddziale Rehabilitacji Ogólnoustrojowej i Kardiologicznej u 8 pacjentów potwierdzono zakażenie. W 2023 zgłoszono 2 ogniska dotyczące Oddziału Psychiatrii łącznie zakażonych w oddziale było 12 pacjentów. 4 ognisko dotyczyło zachorowań wśród 3 pacjentów Zakładu Pielęgnacyjno- Opiekuńczego otwartego w 2023r. W żadnym ognisku szpitalnym nie potwierdzono zakażeń u personelu.

II. Ocena stanu uodpornienia dzieci i młodzieży

W 2023 r był realizowany Program Szczepień Ochronnych w oparciu o art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1284t.j.) i Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 28 października 2022r. w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2023. Obowiązkowe szczepienia dzieci i młodzieży do 19 roku życia oraz szczepienia zalecane wykonywane były w 25 punktach szczepień.

Szczepienia przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi

W roku 2023 ukończony cykl szczepień pierwotnych przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi miało dzieci (220 osób).

Przeciwko błonicy i tężcowi dawkami przypominającymi zaszczepiono dzieci w 6 r.ż. szczepionką acelularną (536 osób).

Szczepionką przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi zawierającą bezkomórkowy komponent krztuśca (DTaP) szczepione są dzieci w wieku od 0 do 6 lat w przypadku występowania przeciwwskazań do szczepienia szczepionką pełnokomórkową przeciwko krztuścowi.

W 2023 r. kontynuowano profilaktykę przeciw tężcową u osób zranionych w ilości 800 osób.

Szczepienia przeciwko poliomyelitis

Szczepieniami pierwotnymi objęto 220 dzieci w 1 roku życia i 363 dzieci w 2 roku życia. Szczepienia wykonywane są szczepionką inaktywowaną przeciwko poliomyelitis. W 6 roku życia dawkę przypominającą przeciwko poliomyelitis podano u 536 dzieci.

Szczepienia przeciwko odrze, śwince i różycze

W 2023 r. szczepieniom przeciwko odrze, śwince, różycze podlegały dzieci w 13-14 m.ż. oraz w 6 r.ż. W ramach szczepień obowiązkowych zaszczepiono odpowiednio 430 i 595 osób.

Szczepienia przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B

Szczepieniom przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B podlegały dzieci urodzone w 2023 roku i 2022 r., którym pierwsza dawka szczepionki podawana jest w ciągu 24 godzin po urodzeniu, druga po 6 tygodniach a trzecia w 7 m.ż. W roczniku 2023 zaszczepiono 409.

Wszystkie obowiązkowe szczepienia wykonywane są zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, przez personel posiadający wymagane kwalifikacje. Prowadzony jest regularny ścisły nadzór nad prawidłową realizacją Programu.

Szczepienia są obecnie najlepszą, skuteczną metodą zapobiegania chorobom zakaźnym, opartą na budowaniu odporności nabytej organizmu człowieka. Ten typ odporności powstaje w wyniku reakcji układu immunologicznego na określony antygen w przebiegu zakażenia albo szczepienia ochronnego. Odporność nabyta zapobiega rozwojowi określonej choroby, a w tym samym jej ciężkim powikłaniom (ze zgonem włącznie).

Na dzień 31.12.2023 r. liczba dzieci niezaszczepionych z powodu uchylenia się od szczepień wynosiła **148 osób**.

Szczepienia zalecane osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie

W 2023 roku podmioty lecznicze z powiatu łębskiego dołączyły do programu refundowanych szczepień przeciw HPV w celu zredukowania skali zachorowań na raka szyjki macicy. 1 czerwca 5 punktów szczepień rozpoczęło szczepienia przeciw HPV wśród dzieci urodzonych w latach 2011-2012 realizując założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030.

III. Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W 2023r. przeprowadzono 58 kontroli w podmiotach leczniczych wykonujących działalność leczniczą. Kontrole obejmowały zagadnienia dotyczące funkcjonalności obiektów i stanu ich dostosowania do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 r. poz. 402)., stanu sanitarno-porządkowego tych pomieszczeń oraz procedur zapobiegających zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

Na nadzorowanym terenie pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Łęborku skontrolowali 31 z 57 podmiotów wykonujących ambulatoryjnie świadczenia zdrowotne, 27 z 74 praktyk zawodowych wykonujących działalność leczniczą oraz Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej wykonujący stacjonarnie i całodobowo świadczenia zdrowotne. Stan sanitarno-techniczny ww. podmiotów leczniczych nie budził zastrzeżeń.

W żadnej ze skontrolowanych w 2023r. placówce opieki zdrowotnej nie stwierdzono niesprawiedliwości w zakresie gospodarki bielizną oraz w zakresie gospodarowania odpadami medycznymi. Podmioty lecznicze wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne:

W 2023 r. przeprowadzono 6 kontroli w Samodzielnym Specjalistycznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Lęborku. Podczas prowadzonych kontroli stan sanitarno – techniczny nie budził zastrzeżeń. W roku 2021 została wydana decyzja nakazująca Samodzielnemu Publicznemu Specjalistycznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Lęborku dostosowanie pomieszczeń Oddziału Pediatrycznego i Oddziału Położniczego i Neonatologii do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotów wykonujących działalność leczniczą (Dz.U. 2019 poz. 595).

IV. Stan sanitarny w zakładach żywności i żywienia

Zakres bieżącego nadzoru sanitarnego sprawowanego przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej obejmował kontrolę przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w tym przepisów prawa żywnościowego.

Przedmiot nadzoru:

- nadzór sanitarny nad miejscami produkcji, magazynowania oraz sprzedaży środków spożywczych i przedmiotów użytku oraz nad środkami transportu do przewozu żywności,
- nadzór nad jakością zdrowotną środków spożywczych procesie produkcji i w obrocie;
- planowanie i pobieranie próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu,
- prowadzenie rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli żywności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- podejmowanie działań pokontrolnych, w tym działań administracyjno-egzekucyjnych, a także działań w systemie RASFF,
- współpraca z komórkami merytorycznymi Stacji,
- współpraca z innymi inspekcjami w zakresie bezpieczeństwa żywności, w tym z Inspekcją Weterynaryjną, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Ochrony Środowiska,
- sporządzanie ocen, informacji i sprawozdań wynikających z zadań planowanych, a także na polecenie Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

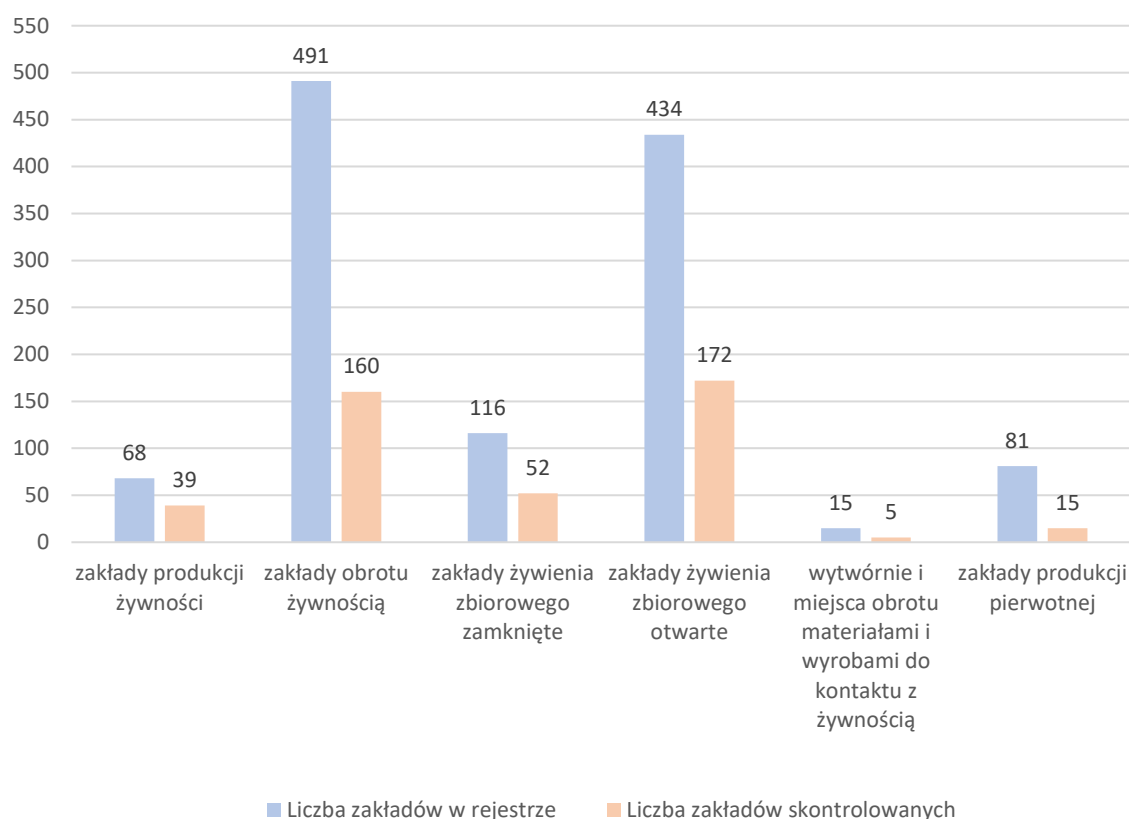
Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2023 roku pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 1208 zakładów:

- 149 zakładów produkcji żywności, w tym 81 zakładów produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, rolniczego handlu detalicznego oraz dostawców bezpośrednich oraz 2 zakłady produkcji żywności w warunkach domowych,
- 491 zakładów obrotu żywnością,
- 553 zakłady żywienia zbiorowego, w tym 434 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, 116 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego i 3 zakłady usług cateringowych,
- 15 zakładów obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2023 roku organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu lęborskiego przeprowadziły 545 urzędowych kontroli żywności, w tym 31 kontroli interwencyjnych (5,7% ogólnej liczby kontroli). Liczba kontroli sanitarnych była wyższa o 84 kontrole niż w roku 2022. Natomiast liczba kontroli interwencyjnych była mniejsza o 5 kontroli. Skontrolowano 54 zakłady produkcji żywności przeprowadzając 59 kontroli, 160 zakładów obrotu żywnością przeprowadzając 220 kontroli oraz 226 zakładów żywienia zbiorowego dokonując 261 kontroli. Liczba skontrolowanych zakładów branży materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością wyniosła 5, przeprowadzono w nich 5 kontroli.

Wykres 5. Stosunek liczby zakładów nadzorowanych do skontrolowanych

Działalność kontrolno-represyjna

W rejestrze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku znajdowały się zakłady, które zostały ocenione na podstawie arkusza oceny zakładu. Do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 749 zakładów, do kategorii średniego ryzyka przyporządkowano 420 zakładów oraz do kategorii wysokiego ryzyka 39 zakładów. W roku 2023 Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał ogółem 105 decyzji administracyjnych, m.in. nakładając na podmioty obowiązek spełnienia określonych nakazów, z których 3 dotyczyły unieruchomienia działalności zakładu, pozostałe decyzje dotyczyły nakazu poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów, warunkowego zatwierdzenia zakładu, wykreślenia zakładu z rejestru. Ponadto wydano 118 decyzji o zatwierdzeniu zakładu. W postępowaniu mandatowym nałożono ogółem 89 mandatów karnych na łączną kwotę 20 900 zł (średnia wysokość mandatu wynosiła ok. 235 zł). W trakcie prowadzonej działalności Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku złożył 6 wniosków o nałożenie kar pieniężnych przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku oraz skierował zawiadomienie do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Tabela 2. Działalność kontrolno-represyjna w poszczególnych grupach nadzorowanych obiektów

Działania	Działalność kontrolno-represyjna w obiektach						
	zakłady produkcji żywności	w tym producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	obrotu żywnością	żywienia zbiorowego		produkcji i obrotu	ogółem
				otwarte	zamknięte	materiałami do kontaktu z żywnością	
Liczba obiektów nadzorowanych	149	81	491	434	119	15	1208
Liczba obiektów skontrolowanych	54	15	160	172	54	5	445
Liczba obiektów poddanych ocenie oraz: zakwalifikowanych do kategorii:							
niskiego ryzyka	85	81	314	306	29	15	749
średniego ryzyka	55	-	155	121	89	-	420
wysokiego ryzyka	9	-	22	7	1	-	39
Liczba kontroli	59	16	220	205	56	5	545
ogółem, w tym interwencyjnych	-	-	18	10	3	-	31
Liczba decyzji administracyjnych ogółem, w tym:	6	-	34	57	8	-	105
unieruchomienia działalności	-		1	2	-	-	3
zakazu wprowadzania do obrotu	-	-	-	-	-	-	-
Liczba mandatów	10	-	33	40	6	-	89
kwota (zł)	2100	-	6400	11000	1400	-	20 900
Liczba wniosków do sądu	-	-	-	-	-	-	-
Liczba zawiadomień do prokuratury	-	-	1	-	-	-	1
Liczba wniosków o nałożenie kar do PPWIS	-	-	3	3	-	-	6

Ocena stanu higieniczno-sanitarnego poszczególnych rodzajów nadzorowanych obiektów wg arkusza MZ-48

Obiekty produkcji żywności

Wytwórnice lodów

W roku sprawozdawczym w rejestrze znajdowały się 2 wytwórnice lodów, liczba ta nie zmieniła się w stosunku do roku poprzedniego. Zakłady te posiadają wdrożone zasady GHP/GMP, a także HACCP. Oba zakłady zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka. W roku sprawozdawczym skontrolowano 2 wytwórnice lodów. Nie nakładano mandatów karnych, nie wystosowano wniosków o ukaranie. W kontrolowanej wytwórni lodów pobrano 5 próbek do badań mikrobiologicznych, żadna próbka nie uległa dyskwalifikacji.

Automaty do lodów

W 2023 roku na terenie województwa pomorskiego znajdowały się 34 automaty do lodów, wszystkie automaty posiadały wdrożone zasady GHP/GMP oraz wdrożono zasady systemu HACCP. Skontrolowano 12 automatów przeprowadzając 14 kontrole i kontrole sprawdzających. 34 automaty do lodów zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka. Wydano 2 decyzje administracyjne. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 500 zł. Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych pobrano do badań laboratoryjnych 10 próbek żywności. Wszystkie próbki zostały zdyskwalifikowane ze względu na przekroczenia liczby *Enterobacteriaceae*.

Piekarnie

W roku 2023 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku znajdowało się 7 piekarni. We wszystkich zakładach zostały wdrożone zasady GHP/GMP, a także wdrożono system HACCP. 4 zakłady zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka, natomiast 3 zakłady do kategorii wysokiego ryzyka. W ciągu roku skontrolowano 7 zakładów przeprowadzając 7 kontrole. Wydano 1 decyzję administracyjną, w związku z nieprawidłowym stanem sanitarno - higienicznym zakładu. Podczas kontroli nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 300 zł. Do badań laboratoryjnych pobrano 7 próbek, żadna nie uległa dyskwalifikacji.

Ciastkarnie

W roku 2023 pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku znajdowały się 4 ciastkarnie. Skontrolowano 2 zakłady, przeprowadzając 2 kontrole. Wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP posiadały wszystkie nadzorowane zakłady. Do kategorii średniego ryzyka zakwalifikowano 4 zakłady. Nie nakładano mandatów karnych, nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie pobierano próbek żywności.

Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe

Pod nadzorem w 2023 roku znajdowała się 1 przetwórnica warzywna tj. Farm Frites Poland S.A., w której produkowane są wyroby ziemniaczane. Przeprowadzono 1 kontrolę. W zakładzie funkcjonują zasady GHP/GMP i zasady systemu HACCP. Zakład zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie nakładano mandatów karnych. Nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

Browary i słodownie

W roku sprawozdawczym w rejestrze znajdował się 1 browar. W zakładzie tym przeprowadzono 3 kontrole. Zakład posiadał wdrożone zasady GHP/GMP oraz system HACCP. Zakład zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka. Wydano 1 decyzję administracyjną. Nie nakładano mandatów karnych, nie wystosowano wniosków o ukaranie. Nie pobierano do badań próbek.

Wytwórnice napojów bezalkoholowych i rozlewnie piwa

W roku 2023 pod nadzorem znajdowały się 2 wytwórnice napojów bezalkoholowych. Skontrolowano 2 zakłady przeprowadzając 2 kontrole. Nie nakładano decyzji administracyjnych i mandatów oraz nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

Zakłady garmazeryjne

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęborku w 2023 roku w tej grupie obiektów znajdowało się 6 zakładów. Skontrolowano 4 zakłady przeprowadzając 4 kontrole i kontrole sprawdzające. W 6 zakładach zostały wdrożone zasady GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP. Poddano ocenie 2 zakłady na podstawie arkusza oceny zakładu. Wszystkie zakłady zakwalifikowano do kategorii wysokiego ryzyka. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 900 zł. Wydano 1 decyzję administracyjną. Pobrano do badań 10 próbek, żadna nie została zdyskwalifikowana.

Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego

W roku sprawozdawczym pod nadzorem znajdowały się 2 zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego. Skontrolowano 2 zakłady przeprowadzając 2 kontrole. We wszystkich zakładach wdrożono zasady GHP/GMP i zasady systemu HACCP. Na podstawie arkusza oceny zostały ocenione 2 zakłady. Z ogólnej liczby zakładów znajdujących się w rejestrze do kategorii niskiego ryzyka przyporządkowano 2 zakłady. Nie wydawano decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów karnych.

Wytwórnice wyrobów cukierniczych

Pod nadzorem znajdowało się 6 wytwórni wyrobów cukierniczych. Kontrolę przeprowadzono w 4 zakładach. Wszystkie zakłady posiadały wdrożone zasady GHP/GMP i system HACCP. 2 zakłady zostały ocenione na podstawie arkusza oceny zakładu. Zakłady zakwalifikowano do kategorii średniego ryzyka. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 400 zł.

Wytwórnice suplementów diety

W 2023 roku w rejestrach obiektów nadzorowanych znajdował się 1 zakład wytwarzający suplementy diety przeznaczone na eksport do krajów trzecich na zlecenie podmiotów zewnętrznych. Przeprowadzono w nim 1 kontrolę. Zakład został zakwalifikowany do kategorii średniego ryzyka. Nie nakładano mandatów karnych, nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie wystosowano wniosków o ukaranie.

Producenci pierwotni

W rejestrze nadzorowanych zakładów znajdowało się 58 producentów pierwotnych. Skontrolowano 5 zakładów przeprowadzając 6 kontroli. Zakłady zakwalifikowano do kategorii niskiego ryzyka. Pobrano 9 próbek do badań laboratoryjnych, żadna nie została

zdyskwalifikowana. Nie nakładano mandatów karnych. Nie wydawano decyzji administracyjnych.

Producenci pierwotni prowadzący rolniczy handel detaliczny

W rejestrze znajduje się 1 zakład nadzorowany przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku. W roku 2022 przeprowadzono 1 kontrolę. Zakład został zakwalifikowany do kategorii niskiego ryzyka. Do badań laboratoryjnych zostały pobrane 2 próbki żywności.

Producenci pierwotni prowadzący dostawy bezpośrednie

W 2023 roku w rejestrze obiektów znajdowało się 20 producentów pierwotnych prowadzących równocześnie dostawy bezpośrednie. Do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 20 zakładów. Skontrolowano 9 zakładów przeprowadzając 9 kontroli. Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki żywności.

Producenci pierwotni prowadzący rolniczy handel detaliczny i dostawy bezpośrednie

W 2023 roku w rejestrze obiektów nadzorowanych przez Państwowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku znajdowały się 2 zakłady. Wdrożono w nich zasady GHP/GMP. Zakwalifikowane zostały do kategorii niskiego ryzyka. Skontrolowano 1 zakład przeprowadzając 1 kontrolę. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie nakładano mandatów karnych. Nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

Producenci żywności w warunkach domowych

W 2023 roku w pod nadzorem znajdowały się 2 zakłady produkujące żywność w warunkach domowych. Wdrożono w nich zasady GHP/GMP oraz zasady systemu HACCP. Zakłady zostały zakwalifikowane do kategorii średniego ryzyka. Przeprowadzono 1 kontrolę. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nie pobierano próbek do badań.

Nadzór nad produkcją pierwotną żywności w ramach realizacji planu działania dotyczącego produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego

W związku z realizacją „Planu działania na 2023 rok dotyczącym produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanym w ramach porozumienia z dnia 22 grudnia 2020 roku w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono następujące działania:

- Przeprowadzono wspólne kontrole produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, takiej jak owoce miękkie i warzywa psiankowate. Skontrolowano 6 zakładów, w tym 5 z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa i 1 kontrolę z przedstawicielami Inspekcji Ochrony Środowiska.
- Pobrano do badań 1 próbkę sałaty do badań w kierunku pozostałości pestycydów. Nie została zdyskwalifikowana.

Obiekty obrotu żywnością

Tabela 3. Obiekty obrotu żywnością

Rodzaje zakładów nadzorowanych	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów ocenionych	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba decyzji administracyjnych
Sklepy spożywcze, w tym:	306	124	55	179	15	27
Super i hipermarkety	24	19	5	37	8	2
Kioski	35	7	-	7	-	1
Apteki	12	3	-	3	-	-
Magazyny hurtowe	18	11	6	16	1	2
Obiekty ruchome i tymczasowe	33	13	-	13	2	4
Środki transportu	50	1	-	1	-	-
Inne zakłady/obiekty obrotu żywnością	37	1	-	1	-	-
Ogółem	491	160	61	220	18	34

W 2023 roku w rejestrze znajdowało się 491 zakładów obrotu żywnością, tj. 306 sklepów spożywczych, w tym 24 super- i hipermarketów, 35 kiosków, 12 aptek, 18 magazynów hurtowych, 33 obiektów ruchomych i tymczasowych, 50 środków transportu oraz 37 innych, nieskategoryzowanych zakładów/obiektów obrotu żywnością. Kontrole przeprowadzono w 160 zakładach, co stanowi ponad 32% zakładów znajdujących się w rejestrze. W poszczególnych rodzajach obiektów odsetek zakładów skontrolowanych do znajdujących się w ewidencji wynosił - sklepy spożywcze ok. 40%, w tym super i hipermarkety ponad 79%, kioski 20%, apteki 25%, magazyny hurtowe 61%, obiekty ruchome i tymczasowe 39%, środki transportu 2%, inne obiekty obrotu żywnością ponad 2%. Do innych zakładów obrotu żywnością zalicza się m. in. placówki pocztowe, sklepy zielarsko - medyczne, punkty sprzedaży na stacjach paliw, siłownie oraz inne punkty sprzedaży artykułów spożywczych mieszczące się m.in. w supermarketach budowlanych.

Spośród wszystkich nadzorowanych obiektów do kategorii niskiego ryzyka zakwalifikowano 314 zakładów, do kategorii zakładów średniego ryzyka przyporządkowano 155 obiektów oraz do kategorii wysokiego ryzyka 22 zakłady. Dobre praktyki higieniczne zostały wdrożone w 489 zakładach, a w 477 zakładach zasady systemu HACCP. W 2023 roku przeprowadzono 220 urzędowych kontroli żywności, w tym 18 interwencyjnych (ponad 8% wszystkich kontroli). Wydano 34 decyzje administracyjne, w tym 1 unieruchamiającą zakład. W ramach prowadzonych czynności kontrolnych nałożono 33 mandaty karne na łączną kwotę

6400 zł. W obiektach tych pobrano do badań 148 próbek żywności, zdyskwalifikowano 3 próbki, tj. 2% wszystkich próbek pobranych do badań.

W tej grupie zakładów stwierdzano następujące uchybienia sanitarne:

- brak właściwego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń zakładu, sprzętu i urządzeń, brak czystości bieżącej,
- wprowadzanie do obrotu handlowego środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- przechowywanie środków spożywczych niezgodnie z deklaracją producenta,
- brak procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP lub ich nieprzestrzeganie,
- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur i instrukcji w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP.

Obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego

Tabela 4. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Rodzaje zakładów nadzorowanych	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów ocenionych	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba decyzji administracyjnych
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte, w tym:	434	172	57	205	10	57
zakłady małej gastronomii	300	108	35	130	5	30
zakłady małej gastronomii jako obiekty tymczasowe lub ruchome	23	8	-	8	-	1
gospodarstwa agroturystyczne	1	-	-	-	-	-

W 2023 roku w rejestrach zakładów znajdowały się 434 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 300 zakładów małej gastronomii, z czego 23 to obiekty tymczasowe lub ruchome. W 431 obiektach wdrożono zasady GHP/GMP oraz system na podstawie zasad HACCP. Z ogólnej liczby nadzorowanych zakładów do kategorii zakładów niskiego ryzyka zakwalifikowano 306, do kategorii średniego ryzyka przyporządkowano 121 zakładów, a do kategorii wysokiego ryzyka 7 zakładów. Skontrolowano 172 zakłady, w tym 108 zakładów małej gastronomii, tj. 36% nadzorowanych zakładów. Przeprowadzono 205 kontroli sanitarnych, w tym 130 w zakładach małej gastronomii. Liczba kontroli interwencyjnych

wynosiła 10, co stanowiło ok. 5% wszystkich kontroli. Wydano 57 decyzji administracyjnych. W ramach działalności represyjnej nałożono 40 mandatów karnych na łączną kwotę 11 000 zł i wystosowano 3 wnioski o wymierzenie kary pieniężnej do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. W grupie zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego pobrano do badań laboratoryjnych 18 próbek, żadna nie została zdyskwalifikowana. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w ww. grupie obiektów:

- brak zachowania czystości bieżącej pomieszczeń i sprzętu roboczego,
- zły stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych,
- środki spożywcze po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia,
- brak przestrzegania procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP lub ich brak,
- brak zapisów wynikających z procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak lub nieprawidłowa informacja dla konsumentów nt. składników oferowanej żywności, w tym składników wywołującej alergię lub reakcje nietolerancji,
- rozszerzanie zakresu prowadzonej działalności poza zakres określony w decyzji o zatwierdzeniu zakładu,
- brak zachowania identyfikowalności przechowywanych środków spożywczych,
- brak odpowiedniego zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami.

Kontrole zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego i żywienia zbiorowego typu zamkniętego w miejscowościach turystycznych w okresie letnim

Od 1 czerwca do 15 września 2023 r. przeprowadzono łącznie 151 kontroli na terenie Gminy Miejskiej Łeba, w tym 3 kontrole sprawdzające, 12 kontroli interwencyjnych. Kontrole prowadzono głównie w:

- zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego: restauracje, pizzerie, bary, kawiarnie, automaty do lodów, ruchome i tymczasowe punkty gastronomiczne – 113 kontroli;
- zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego: domy wczasowe, ośrodki kolonijne, hotele – 16 kontroli;
- sklepach i punktach sprzedaży - 22 kontrole.

Nieprawidłowości stwierdzono podczas 86 kontroli. Najczęściej notowane uchybienia:

- niezachowanie czystości bieżącej,
- stosowanie do przygotowania potraw środków spożywczych nieidentyfikowalnych oraz takich, których termin przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości żywności upłynął,
- nieprawidłowa ochrona zakładu przed szkodnikami, obecność szkodników,
- niewłaściwe magazynowanie i rozmrażanie żywności.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podejmowane są działania mające na celu ich usunięcie. W sezonie letnim 2023 na osoby odpowiedzialne za uchybienia nałożono 33 mandaty karne na łączną kwotę 8000 zł. Wydano 2 decyzje nakazujące natychmiastowe zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie żywienia zbiorowego. Wydawano też decyzje nakazujące opłatę za czynności wykonywane w ramach urzędowej kontroli żywności, podczas których

stwierdzono nieprawidłowości oraz decyzje nakazujące zapewnienie zgodności z przepisami prawa żywnościowego.

W omawianym okresie sezonu letniego nie wpływały do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Łęborku zgłoszenia dotyczące podejrzenia wystąpienia ogniska choroby zakaźnej przenoszonej drogą pokarmową.

Prowadzono badania przesiewowe jakości tłuszczu smaźalniczego używanego do przygotowania potraw w restauracjach i punktach małej gastronomii wykorzystując tester oznaczający zawartość związków polarnych. We wszystkich kontrolowanych zakładach tłuszcze stosowane do smażenia spełniają normy określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 25 września 2012 r. w sprawie określenia maksymalnych poziomów substancji zanieczyszczających, które mogą znajdować się w tłuszczach stosowanych do smażenia oraz kryteriów dla metod analitycznych stosowanych do ich oznaczania.

Pobierano też próbki żywności w ramach Planu pobierania próbek na rok 2023. W ramach szczególnego nadzoru pobierano do badań próbki lodów z automatu – pobrano 20 próbek z czterech partii z czterech automatów. 10 próbek zostało zdyskwalifikowanych z powodu ponadnormatywnej liczby bakterii *Enterobacteriaceae*. Ich obecność w próbkach świadczy o niedostatecznej higienie podczas przygotowania lodów oraz nieskutecznie prowadzonych procesach mycia i dezynfekcji.

Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Tabela 5. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Rodzaje zakładów nadzorowanych	Liczba zakładów w ewidencji	Liczba zakładów skontrolowanych	Liczba zakładów ocenionych wg arkuszy	Liczba przeprowadzonych kontroli ogółem	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba decyzji administracyjnych
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	116	52	24	54	2	8

W roku sprawozdawczym w prowadzonych rejestrach zakładów nadzorowanych znajdowało się 116 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, w tym:

- 36 stołówek w domach wczasowych, w tym 0 w systemie cateringowym,
- 1 blok żywienia w szpitalach, w tym 0 z żywnością w systemie cateringowym,
- 2 bloki żywienia w domach opieki społecznej, w tym 0 w systemie cateringowym,
- 2 stołówki w żłobkach i domach małego dziecka, w tym 1 w systemie cateringowym,
- 25 stołówek szkolnych, w tym 5 z żywnością w systemie cateringowym,
- 11 stołówek na koloniach/półkoloniach/obozach/zimowiskach, w tym 0 w systemie cateringowym,
- 31 stołówek w przedszkolach, w tym 13 w systemie cateringowym,
- 2 stołówki w domach dziecka, w tym 0 w systemie cateringowym,
- 1 stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych, w tym 0 w systemie cateringowym,
- 5 innych zakładów żywienia, w tym 4 w systemie cateringowym,
- 3 zakłady usług cateringowych.

Skontrolowano 52 obiekty, tj. ok. 45% nadzorowanych zakładów. Ocenie zakładu na podstawie arkusza poddano 24 obiekty. Spośród nadzorowanych zakładów do kategorii niskiego ryzyka przyporządkowano 29 zakładów, do kategorii średniego ryzyka 86 zakładów i do kategorii wysokiego ryzyka 1 zakład. W 116 zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego wdrożono zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej, natomiast w 114 wdrożono system na podstawie zasad HACCP. Liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych wynosiła 54, w tym 2 kontrole były związane z interwencjami, co stanowi 3,7% wszystkich kontroli. Wydano 8 decyzji administracyjnych. Ponadto nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 900 zł. W zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego w roku 2023 pobrano 2 próbki posiłków do badań laboratoryjnych w kierunku wartości energetycznej, zawartości białka, tłuszczu i soli. W przedszkolu, w którym pobrano próbki posiłku, dokonano oceny jakości żywienia – wydano zalecenia nieznaczniejszego zmniejszenia wartości energetycznej, ograniczenie ilości podanego białka, tłuszczów, węglowodanów oraz soli. Zalecono też zwiększenie ilości podawanych produktów zawierających wapń.

W rejestrach odnotowano 25 stołówek szkolnych, z czego skontrolowano 17, tj. prawie 68% nadzorowanych zakładów. Należy zauważyć, że 20% stołówek szkolnych korzysta z cateringu. W zakładach tych przeprowadzono 2 kontrole. Nie nakładano mandatów karnych.

Skontrolowano 9 stołówek przedszkolnych z 31 placówek znajdujących się w rejestrze Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku. Przeprowadzono 11 kontroli. Ponad 41% przedszkoli korzysta z żywienia cateringowego, w szczególności małe, prywatne placówki. W wyniku działań kontrolnych nałożono 2 mandaty karne na łączną kwotę 400 zł. Pobrano 2 próbki do badań laboratoryjnych.

W 2023 roku w ewidencji znajdował się 1 blok żywienia w szpitalu. Skontrolowano obiekt, przeprowadzając 1 kontrolę. Nie wydawano decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów karnych.

W 2023 roku nadzorowano 2 bloki żywienia w domach opieki społecznej. Skontrolowano 2 zakłady przeprowadzając 2 kontrole. Nie wydano decyzji administracyjnych oraz nie nakładano mandatów karnych. Nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

W roku ubiegłym skontrolowano również 2 stołówki w żłobkach z 2 znajdujących się w rejestrach. Przeprowadzono 2 kontrole. Nie wydawano decyzji administracyjnych, nie nakładano mandatów karnych.

W roku sprawozdawczym skontrolowano także 1 zakład – specjalny ośrodek szkolno - wychowawczy. Przeprowadzono 1 kontrolę. Nie pobierano próbek do badań. Nie nałożono mandatu karnego, nie wydawano decyzji administracyjnych.

Ponadto nadzorem objęto stołówki na koloniach, półkoloniach, obozach i zimowiskach, w których przeprowadzono 2 kontrole i rekontrolę. Wydano 1 decyzję administracyjną. Nie nakładano mandatów karnych.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku znajdowały się 3 zakłady usług cateringowych, skontrolowano 2 przeprowadzając 2 kontrole, w tym jedną interwencyjną. Nie wydawano decyzji administracyjnych. Nałożono 2 mandaty karne na kwotę 500 zł.

Najczęściej stwierdzane niezgodności higieniczne w grupie zakładów żywienia zbiorowego zamkniętego:

- brak zachowania czystości bieżącej pomieszczeń żywnościowych, sprzętu i wyposażenia,
- zły stan techniczny pomieszczeń i wyposażenia,

- niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym brak segregacji oraz niezachowanie łańcucha chłodniczego,
- brak przestrzegania procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak zapisów wynikających z procedur i instrukcji opracowanych w ramach GHP/GMP oraz opartych na zasadach systemu HACCP,
- brak lub niepełna informacja dla konsumenta nt. składników żywności, w tym składników wywołujących alergię lub reakcje nietolerancji,
- brak zachowania identyfikowalności przechowywanych środków spożywczych,
- brak lub niewłaściwe zabezpieczenie zakładu przed szkodnikami.

Ocena jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego typu zamkniętego

Ocenę jakości żywienia w zakładach żywienia zamkniętego przeprowadzano na podstawie ocen jadłospisów dekadowych (jadłospisy 10-dniowe) lub 5-dniowych oraz na podstawie wyników badań próbek posiłków obiadowych pod względem kaloryczności, zawartości tłuszczu, białka i zawartości soli.

W 2023 roku ocenę jakości żywienia przeprowadzono w 6 zakładach, w tym:

- 1 obiekty kolonijne, półkolonie, obozy i zimowiska,
- 2 stołówki przedszkolne,
- 2 stołówki szkolne,
- 1 stołówka w zakładach specjalnych i wychowawczych.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w 3 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w 6 ocenionych jadłospisach. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to niedostosowana do zapotrzebowania żywionej grupy wartość energetyczna posiłków oraz zawartość składników odżywczych. Stwierdzono również zbyt dużą zawartość soli w podawanych potrawach oraz zbyt niską zawartość wapnia w diecie dzieci.

Ocena jakości żywienia w szpitalach

W 2023 roku nie prowadzono oceny jakości żywienia pacjentów Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lęborku.

Jakość żywienia w jednostkach systemu oświaty oraz kontrole sklepików szkolnych

Kontrole w pionach żywienia jednostek systemu oświaty i sklepikach szkolnych przeprowadzane były w zakresie kompleksowej oceny zakładu oraz spełnienia wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 r, poz. 1154). Przepisy tego rozporządzenia mają na celu ochronę zdrowia dzieci i młodzieży w wieku przedszkolnym i szkolnym poprzez ograniczenie dostępu na terenie jednostek systemu oświaty do środków spożywczych zawierających znaczne ilości składników niezalecanych dla ich rozwoju, w szczególności, tłuszczu, cukru i soli. Żywnienie prowadzone w jednostkach systemu oświaty oraz środki spożywcze oferowane w sklepikach szkolnych czy automatach do

dystrybucji żywności powinny spełniać rolę edukacyjną tj. być zgodne z wiedzą, jaką uzyskują dzieci i młodzież podczas edukacji szkolnej i przedszkolnej.

W 2023 roku pod nadzorem znajdowało się 57 bloków żywienia w jednostkach systemu oświaty, w tym stołówki w przedszkolach, szkołach oraz stołówki zakładach specjalnych i wychowawczych. Skontrolowano 27 placówek, przeprowadzając ogółem 29 kontroli. W ramach kontroli przestrzegania przez podmioty prowadzące bloki żywienia w jednostkach systemu oświaty przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych (...) przeprowadzono 4 kontrole. W 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymogów zawartych w ww. rozporządzeniu.

Podczas kontroli jakości żywienia w jednostkach systemu oświaty oceniono łącznie 6 jadłospisów, w tym:

- 2 jadłospisy w stołówkach szkolnych,
- 2 jadłospisy w przedszkolach.

W 2 jadłospisach stwierdzono nieprawidłowości, w tym w 1 jadłospisie w stołówce szkolnej i w 1 jadłospisie w przedszkolu. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w zakresie planowania żywienia (jadłospisy) i przygotowywania posiłków polegały na małym zróżnicowaniu jadłospisu, zbyt małej liczbie owoców i warzyw, braku porcji ryby w tygodniu, zbyt małej podaży mleka i produktów mlecznych.

Zgodnie z prowadzonym rejestrem w powiecie lęborskim funkcjonowało 14 sklepików szkolnych, skontrolowano 6 sklepików, przeprowadzając ogółem 8 kontroli. Przeprowadzono 3 kontrole w sklepikach szkolnych w zakresie przestrzegania wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku w sprawie grup środków spożywczych (...). W 3 sklepikach szkolnych stwierdzono naruszenie przepisów zawartych w ww. rozporządzeniu. Przedsiębiorcy oferowali do sprzedaży np. wafelki, słodzone napoje oraz inne popularne słodczyce zawierające ponadnormatywne ilości cukru, tłuszczu oraz soli. Ponadto wydano 1 decyzję administracyjną oraz wystosowano 2 wnioski o wymierzenie kary pieniężnej do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Zakłady produkcji i miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością

W 2023 roku na terenie powiatu lęborskiego pod nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 15 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 2 hurtownie i 13 sklepów. Skontrolowano ogółem 5 zakładów. W zakładach tych przeprowadzono 5 kontroli. Wszystkie zakłady zostały zakwalifikowane do kategorii niskiego ryzyka. Do badań laboratoryjnych pobrano 3 próbki wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – 1 próbka łyżek kuchennych wykonanych z nylonu, 1 próbka pojemników plastikowych oraz 1 próbka talerzy z melaminy. Żadna próbka nie została zdyskwalifikowana.

Nadzór nad znakowaniem suplementów diety, żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego i środków spożywczych zastępujących całodzienną dietę, do kontroli masy ciała oraz żywnością wzbogacaną.

W ramach nadzoru nad suplementami diety, żywnością objętą Rozporządzeniem (UE) nr 609/2013 oraz żywnością wzbogacaną w 2023 roku na terenie powiatu lęborskiego prowadzono kontrole miejsc produkcji i obrotu (sklepy wyspecjalizowane, apteki, sklepy drogerijne i supermarkety). Zakres kontroli obejmował ocenę składu produktu i oznakowania. Podczas kontroli pobierano próbki suplementów diety, żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci, żywności specjalnego przeznaczenia medycznego oraz żywności wzbogacanej do badań w kierunku oznaczania witamin, składników mineralnych, kwasów omega - 3. Stwierdzono nieprawidłowe znakowanie żywności specjalnego przeznaczenia medycznego przeznaczonej dla niemowląt: umieszczenie wizerunku niemowlęcia na opakowaniu produktu dla niemowląt, co narusza wymagania Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2016/128 z dnia 25 września 2015 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 609/2013 w odniesieniu do szczegółowych wymogów dotyczących składu żywności specjalnego przeznaczenia medycznego oraz informacji na jej temat, zgodnie z którym etykiety, prezentacja i reklama żywności specjalnego przeznaczenia medycznego opracowanej w celu zaspokojenia potrzeb żywieniowych niemowląt nie zawierają żadnego wizerunku niemowlęcia, ani innych wizerunków bądź tekstu idealizujących używanie produktu. Przekazano sprawę do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nadzorującego producenta.

Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pobranych i zbadanych w ramach realizacji „Planu pobierania próbek w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PIS” w 2023 roku

W 2023 roku w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lęborku pobrali do badań w nadzorowanych obiektach ogółem 210 próbek środków spożywczych oraz 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Nie pobierano próbek sanitarnych. W zakładach produkcji żywności pobrano 38 próbek, w zakładach obrotu żywnością 148 próbek, w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego i zamkniętego 20 próbek, w sklepach i hurtowniach materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością 3 próbki, 4 próbki pobrano w zakładach nieewidencjonowanych. Przeprowadzono badania mikrobiologiczne w 131 próbkach żywności, w tym w 1 próbce pobranej do badań w ramach podejrzeń zatruc pokarmowych. Ponadto 2 próbki przebadano w ramach monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych.

W ramach realizacji planu zbadano próbki żywności w następujących kierunkach:

- mikrobiologia – 131 próbek,
- metale szkodliwe dla zdrowia – 15 próbek,
- pozostałości pestycydów – 13 próbek,
- zawartość substancji dodatkowych – 8 próbek,
- histamina – 9 próbek,
- wybrane parametry w środkach specjalnego żywieniowego przeznaczenia i suplementach diety – 7 próbek,
- mikotoksyny – 5 próbek,
- WWA – 1 próbka,
- materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością – 3 próbki,

- oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe u bakterii zoonotycznych i komensalnych – 2 próbki,
- azotany – 3 próbki,
- akryloamid – 2 próbki,
- 3-MCPD – 1 próbka,
- kontrola żywności wzbogacanej – 1 próbka,
- kwas erukowy – 1 próbka,
- jod w soli – 2 próbki,
- GMO – 1 próbka,
- badania napromieniania żywności – 1 próbka,
- furan – 1 próbka,
- związki polarne – 1 próbka.

Poza badaniami mikrobiologicznymi i chemicznymi próbki żywności opakowanej były oceniane pod względem znakowania. Przeprowadzono również badania zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych oraz cech organoleptycznych. Pobrano do oceny składu, znakowania oraz zawartości wybranych składników np. witamin, składników mineralnych, kofeiny 7 próbek suplementów diety oraz 1 próbkę żywności wzbogaconej w kierunku zawartości deklarowanych witamin, składników mineralnych i znakowania, a także 2 próbki żywności dla określonych grup w kierunku znakowania.

Ponadto w ramach realizacji planu pobierania próbek na 2023 rok zbadano 3 próbki materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością. Żadna próbka materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie została zdyskwalifikowana.

Ze względu na niewłaściwą jakość zdrowotną zdyskwalifikowano ogółem 13 próbek żywności, co stanowi około 6% wszystkich pobranych próbek. Z powodu niezgodnych parametrów mikrobiologicznych zakwestionowano 11 próbek żywności - lody z automatu oraz wątroba drobiowa świeża. Wykryto przekroczenie poziomu odniesienia akryloamidu w 1 próbce oraz stwierdzono błędy w znakowaniu również w 1 próbce żywności.

RASFF - System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach - podejmowane działania

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku przesłał do Krajowego Punktu Kontaktowego Systemu Wczesnego Ostrzegania za pośrednictwem Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego powiadomienie informacyjne dotyczące stwierdzenia przekroczenia poziomu odniesienia akryloamidu w herbatnikach.

W przypadku otrzymania powiadomienia z systemu RASFF, Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna monitorowała proces wycofywania z rynku produktów objętych ww. zgłoszeniami, zobowiązywała przedsiębiorców do informowania konsumentów w miejscu zakupu o trwającym procesie usuwania z rynku produktu niezgodnego oraz o możliwości jego zwrotu. Wpłynęło w sumie 29 powiadomień, w wyniku których podejmowano stosowne działania.

Kontrola graniczna żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzana przez państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych

W roku 2023 nie wpływały wnioski o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej związanej z przywozem z krajów trzecich środków spożywczych lub materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Na wnioski przedsiębiorców z terenu powiatu lęborskiego, organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej przeprowadzały graniczne kontrole towarów wywożonych do krajów trzecich (eksport). W 2023 roku po przeprowadzeniu 459 kontroli wydano 459 świadectw jakości zdrowotnej dla 481 partii eksportowanych środków spożywczych (mrożone wyroby ziemniaczane (głównie frytki mrożone wstępne podsmażone do Ukrainy), suplementy diety produkowane na zlecenie innego przedsiębiorcy z przeznaczeniem do krajów trzecich).

Współpraca z innymi inspekcjami i instytucjami w zakresie bezpieczeństwa żywności

Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

Zgodnie z zapisami Porozumienia z 2018 roku o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej w województwie pomorskim dokonano aktualizacji listy zakładów wspólnie nadzorowanych i sporządzono harmonogram kontroli na rok 2023. Pod wspólnym nadzorem obu Inspekcji znajdowały się 4 zakłady produkcji i obrotu żywnością. Nie prowadzono wspólnych działań kontrolnych.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości podczas bieżących kontroli, przekazywano informację do właściwych miejscowo Powiatowych Lekarzy Weterynarii. Przekazano wniosek o interwencję w sprawie stwierdzenia przez konsumenta ciała obcego w kielbasie.

Podejmowano współpracę podczas ustalania list dystrybucyjnych mięsa i innych produktów pochodzenia zwierzęcego w przypadku wykrycia w nich czynnika powodującego zagrożenie dla zdrowia, np. *Salmonella infantis* w kielbasie białej surowej, *Listeria monocytogenes* w produkcie pn. polska surowa, *Salmonella* w mięsie drobiowym.

Współpraca z Policją, Strażą miejską oraz innymi służbami.

Podjęto współpracę z Komendą Powiatową Policji w Lęborku przy sprawie sfałszowanego podpisu na protokole kontroli. Skierowano do Prokuratury Rejonowej w Lęborku zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa. Postępowanie zostało umorzone z powodu braku znamion czynu zabronionego.

Współpraca z Urzędem Miasta/Gminy

W roku 2023 odbyło się spotkanie w Urzędzie Miasta Łeba w sprawie ustalenia sposobu postępowania mającego na celu zachowanie prawidłowego stanu sanitarnego i bezpieczeństwa zdrowotnego na terenie kąpielisk.

V. Stan sanitarny w zakresie higieny środowiska

Ocena jakości wody do spożycia

Podstawę oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2023 r. stanowiły wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017, poz. 2294).

Na terenie powiatu łębskiego w ewidencji PSSE w Łęborku w roku 2023 znajdowały się ogółem 62 urządzenia dostarczające wodę, tj.:

- a) 56 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę, w tym:
 - 45 wodociągów o wydajności <math><100\text{ m}^3/\text{dobę}</math>,
 - 9 wodociągów o wydajności 101-1000 $\text{m}^3/\text{dobę}</math>,$
 - 2 wodociągi o wydajności 1001-10000 $\text{m}^3/\text{dobę}</math>.$
- b) 1 podmiot działający na rynku spożywczym będący zarządcą wodociągu zakładowego.
- c) 5 podmiotów dostarczających wodę lub wykorzystujących wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej, budynkach zamieszkania zbiorowego.

Ze wszystkich przedmiotowych wodociągów woda wydobywana jest z podziemnych warstw wodonośnych. W wodę pochodzącą z wodociągów zaopatrywane były w powiecie łącznie 102 miejscowości, w tym 2 miasta i 100 miejscowości na obszarach wiejskich. Ponadto wg szacunków tut. Stacji, podobnie jak w roku ubiegłym, wodociągi dostarczały wodę dla ok. 62 tys. ludzi.

W 2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku skontrolował wszystkie wodociągi będące w ewidencji PPIS w Łęborku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku monitoruje jakość wody do spożycia w wytypowanych „punktach zgodności” z częstotliwością zgodną z wymogami ww. rozporządzenia. Zakres i częstotliwość badań próbek wody są uzależnione m.in. od wielkości produkowanej wody.

Pobrano ogółem 502 próbki wody w tym 420 próbek z wyznaczonych przez przedsiębiorstwa wodociągowo - kanalizacyjne „punktów zgodności” (łącznie kontrola urzędowa wraz z kontrolą wewnętrzną prowadzoną przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i inne podmioty).

Badania jakości wody w 2023 r. w ramach programu monitoringu jakości wody uzyskano podczas kontroli wewnętrznej prowadzonej przez producentów wody oraz nadzoru nad jakością wody realizowanego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęborku. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia opracowano na podstawie danych zawartych w sprawozdaniu statystycznym MZ-46 oraz informacji i danych pochodzących z monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Tabela 6. Ocena jakości wody w poszczególnych wodociągach na terenie powiatu lęborskiego - stan na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	nazwa wodociągu	ocena jakości wody stan na 31.12.2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody	Prowadzone postępowanie administracyjne	działania naprawcze prowadzone przez właściciela wodociągu
1.	Lębork	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
2.	Farm Frites	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli ogólna liczba mikroorganizmów w 22 ±2°C po 72 h Σchlorynów i chloranów	PPIS w Lęborku wydał ocenę stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia.	Zwiększono dozowanie dwutlenku chloru, przeprowadzono dodatkowe czyszczenie odcinków instalacji wodnej wraz z zaworami. Każdorazowo po wykonaniu działań naprawczych pobierano dodatkowe próbki wody – poza harmonogramem. Uzyskano poprawę jakości wody.
3.	Łeba - Wicko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	mętność	-	Pobierano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody.
4.	Pogorzelice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
5.	Stefa Ługi - Mosty	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
6.	Lubowidz	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	Przeprowadzono płukanie urządzeń wodociągowych oraz pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości
7.	Lędziechowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	ogólna liczba mikroorganizmów w 22± 2°C	-	Przeprowadzono przegląd urządzeń wodociągowych oraz pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody.
8.	Małoszyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	Przeprowadzono płukanie urządzeń wodociągowych i pobrano dodatkowe próbki wody. W próbkach dodatkowych nie stwierdzono przekroczeń.
9.	Czarnówko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
10.	Krępa	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	W obu przypadkach przeprowadzono płukanie urządzeń wodociągowych oraz pobrano dodatkowe próbki. W próbkach dodatkowych nie stwierdzono przekroczeń.
11.	Stefa Nowa Wieś - Kębłowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
12.	Obliwice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	ogólna liczba mikroorganizmów w 22± 2°C	-	Przeprowadzono płukanie urządzeń wodociągowych oraz pobrano dodatkowe próbki. Uzyskano poprawę jakości wody.
13.	Redkowice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	Przeprowadzono płukanie urządzeń wodociągowych oraz pobór dodatkowych próbek wody. W próbkach dodatkowych nie stwierdzono obecności bakterii.
14.	Janowice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
15.	Janowiczki	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
16.	Dziechlino	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-

Lp.	nazwa wodociągu	ocena jakości wody stan na 31.12.2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody	Prowadzone postępowanie administracyjne	działania naprawcze prowadzone przez właściciela wodociągu
17.	Chocielewko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	ogólna liczba mikroorganizmów w 22± 2°C bakterie grupy coli	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	Przeprowadzono przegląd i płukanie urządzeń wodociągowych oraz pobrano dodatkowe próbki wody. W próbkach dodatkowych nie stwierdzono przekroczeń.
18.	Tawęcino	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia i w związku z tym wydał komunikat o jakości wody. Ponadto wszczął postępowanie administracyjne ze względu na obecność bakterii grupy coli w ilości poniżej 10 jtk w 100ml badanej wody. Ostatecznie uzyskano poprawę jakości wody.	Przystąpiono do działań w celu ustalenia przyczyny nieprawidłowości. Przeprowadzono płukanie studni oraz sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki wody.
19.	Wilkowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	Przeprowadzono płukanie urządzeń wodociągowych i pobór dodatkowych próbek wody. W tych próbkach nie stwierdzono obecności bakterii.
20.	Żelazkowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
21.	Garczegorze	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
22.	Łebień	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	Przeprowadzono płukanie urządzeń wodociągowych i pobór dodatkowych próbek wody. W tych próbkach nie stwierdzono obecności bakterii
23.	Leśnice – Południe	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
24.	Leśnice – Północ	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
25.	Darzewo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	Pobrano dodatkowe próbki wody. W próbkach dodatkowych nie stwierdzono obecności bakterii.
26.	Strefa Nowa Wieś Łęborska	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
27.	Charbrowski Bór	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
28.	Charbrowski Młyn	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
29.	Wrzeście-b. baza GS	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli mętność	-	Przeprowadzono dezynfekcję i płukanie sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody.
30.	Komaszewo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli mętność	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane	Pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody.

Lp.	nazwa wodociągu	ocena jakości wody stan na 31.12.2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody	Prowadzone postępowanie administracyjne	działania naprawcze prowadzone przez właściciela wodociągu
				badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	
31.	Bargędzino	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli mętność barwa	W związku z wynikiem badań, w którym ogólna liczba mikroorganizmów w 22 ±2°C po 72 h była powyżej zalecanej wartości PPIS w Lęborku wydał decyzję nakazującą doprowadzić jakość wody do obowiązujących norm sanitarnych oraz ustalić i usunąć przyczynę skażenia bakteriologicznego. Ze względu na brak poprawy jakości wody PPIS w Lęborku wydał decyzję zmieniającą termin wykonania powyższego zarządzenia. Ostatecznie uzyskano poprawę jakości wody. Decyzję zakończono. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	Przeprowadzono przeglądy, dodatkowe płukania i dezynfekcję sieci wodociągowej. Po każdym działaniu naprawczym pobierano próbki kontrolne do badań. Na każdym etapie działań mieszkańcy byli powiadamiani o warunkowej przydatności wody do spożycia. W związku z barwą i mętnością powyżej zalecanej wartości przeprowadzono płukanie całej sieci wodociągowej i pobrano dodatkowe próbki wody.
32.	Białogarda	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
33.	Roszczyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
34.	Strzeszewo – Wojciechowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	żelazo mętność	-	Przeprowadzono wymianę pompy w hydroforni, płukanie sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki. Uzyskano poprawę jakości wody.
35.	Ulinia	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	barwa mętność	-	Przeprowadzono płukanie sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody.
36.	Wrześcienko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku stwierdził warunkową przydatność wody do spożycia oraz wydał komunikat o jakości wody. Ponadto wszczął postępowanie administracyjne ze względu na ponadnormatywną liczbę	Przeprowadzono dezynfekcję i płukanie sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki wody.

Lp.	nazwa wodociągu	ocena jakości wody stan na 31.12.2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody	Prowadzone postępowanie administracyjne	działania naprawcze prowadzone przez właściciela wodociągu
				bakterii grupy coli w 100 ml badanej wody. Ostatecznie uzyskano poprawę jakości wody. PPIS w Lęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	
37.	Zdrzewno	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
38.	Charbrowo stare ujęcie	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli mętność	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	Przeprowadzono dezynfekcję i płukanie sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody.
39.	Charbrowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli mętność	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	Przeprowadzono dezynfekcję i płukanie sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody
40.	Karwica	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
41.	Karwica Górna	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	ogólna liczba mikroorganizmów w 22 ±2°C po 72 h	-	Przeprowadzono dodatkowe płukanie sieci wodociągowej oraz pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody
42.	Unieszyniec	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
43.	Pieski	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	ogólna liczba mikroorganizmów w 22 ±2°C po 72 h	-	Przeprowadzono płukanie całej sieci wodociągowej i pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody
44.	Unieszyno	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
45.	Oskowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli	-	Przeprowadzono płukanie całej sieci wodociągowej i pobrano dodatkowe próbki wody. Uzyskano poprawę jakości wody
46.	Osowo Lęborski	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
47.	Popowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	ołów	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	Pobrano dodatkowe próbki wody. W próbkach pobranych ze spuszczeniem wody przed poborem oraz po 4 godzinach bez spuszczenia wody nie stwierdzono niezgodności z wymaganiami.
48.	Cewice SIII	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-

Lp.	nazwa wodociągu	ocena jakości wody stan na 31.12.2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody	Prowadzone postępowanie administracyjne	działania naprawcze prowadzone przez właściciela wodociągu
49.	Unieszynko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
50.	Dziechno	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
51.	Malczyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
52.	Maszewo Lęborskie	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
53.	Łebunia – Bukowina	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	mętność	-	Przeprowadzono szczegółowy przegląd sieci wodociągowej i hydroforni oraz pobrano dodatkowe próbki wody. W próbkach dodatkowych nie stwierdzono niezgodności z wymaganiami.
54.	Cewice S I	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	żelazo ołów	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody.	Pobrano dodatkowe próbki wody. W próbkach dodatkowych nie stwierdzono przekroczeń.
55.	Siemirowice	Woda warunkowo przydatna do spożycia przez ludzi	mętność zapach żelazo mangan	Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał decyzję w sprawie opłat za kwestionowane badanie próbki wody pobranej w ramach nadzoru nad jakością wody. Postępowanie administracyjne z uwagi na przekroczenia wartości parametrycznych żelaza oraz mętności powyżej zalecanej wartości jest w toku.	Każdorazowo prowadzono dodatkowe płukania sieci wodociągowej i pobierano dodatkowe próbki wody. Ostatecznie w związku z brakiem poprawy jakości wody poinformowano o wymianie złoża na stacji uzdatniania wody.
56.	Lesiaki	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	-	-	-
57.	Krępkowice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi	bakterie grupy coli ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2°C po 72 h pH	Na koniec 2022 r. w związku ogólną liczbą mikroorganizmów w 22 ±2°C po 72 h powyżej zalecanej wartości w wodzie wodociągowej PPIS w Lęborku wydał ocenę oraz komunikat w sprawie warunkowej jakości wody do spożycia – woda zdalna do spożycia i na potrzeby gospodarcze, wymaga jedynie przegotowania dla dzieci do lat 2 i osób o obniżonej odporności. Biorąc pod uwagę fakt, że nie uzyskano poprawy jakości wody, w 2023r.	Przeprowadzono przeglądy, dodatkowe płukania i dezynfekcję sieci wodociągowej. W związku ogólną liczbą mikroorganizmów w 22 ±2°C po 72 h powyżej zalecanej wartości prowadzono płukania sieci wodociągowej, dezynfekcję studni oraz sieci wodociągowej, wymieniono złożo. Ponadto zamontowano nową stację uzdatniania wody i przeprowadzono dodatkowe płukanie sieci wodociągowej. Po każdym działaniu naprawczym pobierano próbki kontrolne do badań. Na każdym etapie działań mieszkańcy byli powiadamiani o braku lub o warunkowej przydatności wody do

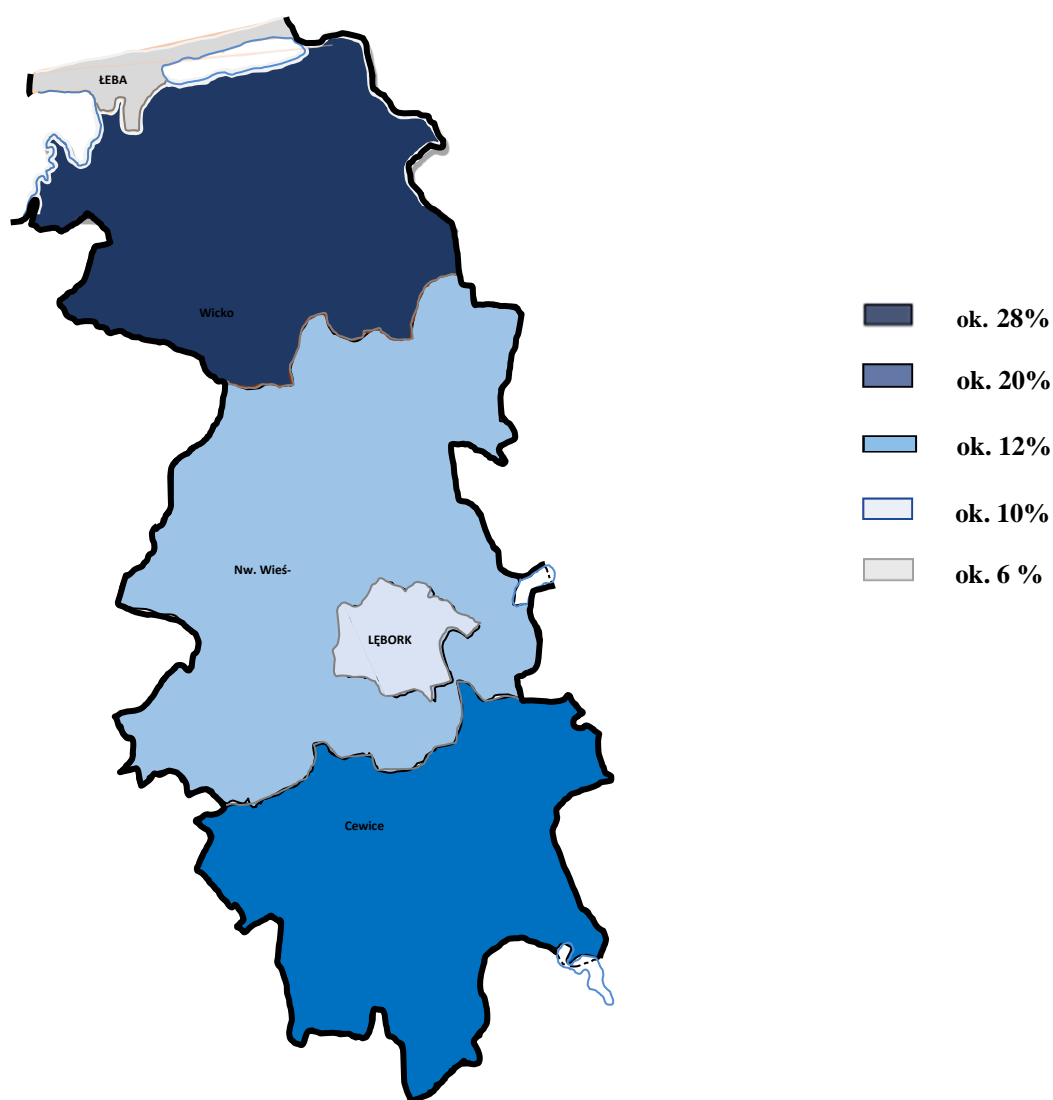
Lp.	nazwa wodociągu	ocena jakości wody stan na 31.12.2023 r.	Przekroczenia wartości dopuszczalnych parametrów jakości wody	Prowadzone postępowanie administracyjne	działania naprawcze prowadzone przez właściciela wodociągu
				<p>PPIS w Lęborku wydał decyzję nakazującą doprowadzić jakość wody do obowiązujących norm sanitarnych w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22 ±2°C po 72 h oraz ustalić i usunąć przyczynę skażenia bakteriologicznego.</p> <p>W związku z brakiem poprawy jakości wody PPIS w Lęborku trzykrotnie wydawał decyzje zmieniające termin wykonania powyższego zarządzenia.</p> <p>Jednocześnie w 2023r. PPIS w Lęborku wydał komunikat i orzeczenie w sprawie warunkowej jakości wody do spożycia – woda nadawała się do spożycia po przegotowaniu oraz dwukrotnie komunikat i orzeczenie o warunkowej jakości wody do spożycia – woda zdatna do spożycia i na potrzeby gospodarcze, wymaga jedynie przegotowania dla dzieci do lat 2 i osób o obniżonej odporności.</p> <p>Ostatecznie uzyskano poprawę jakości wody. Decyzję zakończono.</p>	<p>spożycia oraz o awaryjnym zaopatrzeniu w wodę.</p>

Systematyczne badania pobranych próbek wody oraz analiza i wykonywane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lęborku pozwalają na ocenę instalacji wodociągowych pod względem sanitarnym.

Tabela 7. Liczba zbadanych próbek wody oraz procent próbek zakwestionowanych w ciągu 2023 roku

Gmina/miasto	Liczba zbadanych próbek wody w wyznaczonych punktach zgodności	% zakwestionowanych próbek wody
Cewice	120	20
Nowa Wieś Lęborska	129	12
Wicko	102	28
miasto Lębork	52	10
miasto Łeba	17	6
Łącznie	420	17

Rys. 1. Procent próbek zakwestionowanych w ciągu 2023 roku w gminach

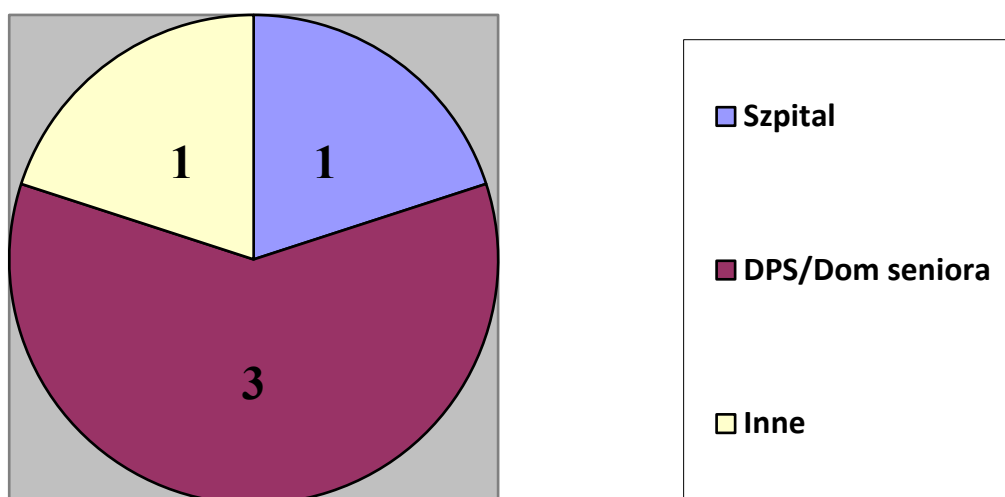

Stan skolonizowania instalacji ciepłej wody użytkowej bakteriami z rodzaju *Legionella sp.* w nadzorowanych obiektach:

W 2023 roku skontrolowano jakość ciepłej wody użytkowej łącznie w 5 obiektach. W 4 próbkach, na 35 pobranych stwierdzono obecność bakterii *Legionella sp.* w liczbie przekraczającej 100 jtk/100 ml.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku wydał decyzję nakazującą doprowadzenie jakości ciepłej wody użytkowej w instalacji wewnętrznej w Domu Pomocy Społecznej nr 1 w Lęborku do obowiązujących wymagań mikrobiologicznych, jakim powinna odpowiadać ciepła woda w zakresie obecności bakterii *Legionella sp.* oraz przedstawienie wyników badań próbek ciepłej wody użytkowej pobranych z instalacji wewnętrznej w przedmiotowym obiekcie po 4 tygodniach od przeprowadzenia działań naprawczych. Ostatecznie przedmiotowa decyzja została wykonana.

Wykres 6. Liczba obiektów, w których przeprowadzono badania w kierunku *Legionella sp.* w 2023 roku

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Ustępy publiczne

W 2023 roku na terenie powiatu lęborskiego znajdowało się 13 ustępów publicznych, w tym 1 stały i 12 tymczasowych skanalizowanych oraz 4 ustępy ogólnodostępne. Skontrolowano 1 ustęp publiczny oraz 1 ustęp ogólnodostępny. Oba znajdowały się na terenie Lęborka. Podczas tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – porządkowych.

Pływalnie

W 2023 roku w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku znajdowało się 25 pływalni, w tym 11 pływalni odkrytych, 10 krytych oraz 4 pływalnie mieszane (kryto-odkryte). Wydano 25 zbiorczych rocznych ocen jakości wody na pływalni, z czego w trzech pływalniach woda nie odpowiadała wymaganiom a w pozostałych

22 odpowiadała wymaganiom z nieprawidłowościami. Zarządcy pływalni, w myśl § 3 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 roku w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022r., poz. 1230), zobowiązani byli do dokonywania oceny spełnienia wymagań jakości wody na pływalni. Analiza wyników kontroli w zakresie wykonywania powyższej oceny wykazała, że zarządzający wszystkimi pływalniami posiadali ustalony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łęborku harmonogram pobierania próbek wody a zakres badań był zgodny z ww. rozporządzeniem. Częstotliwość pobierania próbek wody w zdecydowanej większości przypadków również była zgodna z przedmiotowym rozporządzeniem. Ponadto stwierdzono, że zarządzający pływalniami systematycznie dokumentowali bieżące obserwacje wody na pływalni, jak również w większości przypadków systematycznie dokumentowali nadzór nad pracą urzędzeń oraz rejestrowaniem wyników pomiaru jakości wody na pływalni.

W 2023 roku w nadzorowanych pływalniach wykonano łącznie 444 badania jakości wody.

Tabela 8. Liczba badań wody na pływalniach wykonanych w 2023r.

Rodzaj kontroli	woda wprowadzana do niecki basenowej z systemu cyrkulacji			woda z niecki basenowej		
	Liczba badań ogółem	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów fizykochemicznych	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych	Liczba badań ogółem	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów fizykochemicznych	Liczba badań w których stwierdzono przekroczenia parametrów mikrobiologicznych
organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej	30	24	5	31	27	5
kontrola wewnętrzna zarządcy	126	54	18	257	129	12

Najczęściej stwierdzane były ponadnormatywne wartości parametrów fizykochemicznych, takich jak chloroform i chlor związany. Przekroczenia parametrów mikrobiologicznych zdarzały się sporadycznie. Ich stwierdzenie w nieckach basenowych skutkowało czasowym wyłączeniem ich z eksploatacji.

W 2023 roku w ramach kontroli wewnętrznej oraz sprawowanego nadzoru nad pływalniami wykonano łącznie 60 badań w zakresie bakterii *Legionella sp.* w ciepłej wodzie użytkowej, w natryskach znajdujących się w pływalniach. W jednej pływalni stwierdzono bardzo wysokie skażenie instalacji tymi bakteriami, w pięciu pływalniach wysokie a w siedmiu średnie.

Pływalnie kryte w większości znajdują się w hotelach lub obiektach świadczących usługi hotelarskie. Wyjątek stanowi Pływalnia Miejska „RAFA” w Łęborku, która funkcjonuje jako samodzielny obiekt zarządzany przez Centrum Sportu i Rekreacji w Łęborku. Wszystkie

pływalnie odkryte i mieszane znajdują się na terenie ośrodków wypoczynkowych (obiektów świadczących usługi hotelarskie). Nadzorowane obiekty wyposażone są w pomieszczenia higieniczno – sanitarne, tj. natrysk, kabiny ustępowe. W części obiektów świadczących usługi hotelarskie natryski znajdują się wyłącznie w pokojach hotelowych.

W 2023 roku skontrolowano ogółem 25 pływalni. Obiekty utrzymane są w dobrym stanie sanitarnym.

Wystawiono 23 decyzje w sprawie nałożenia opłaty w związku z kwestionowanymi wynikami badania wody pobranej na pływalni w ramach kontroli urzędowej. Ponadto wydano 3 decyzje nakazujące doprowadzenie jakości wody na pływalni do obowiązujących norm w zakresie chloroformu.

Tabela 9. *Pływalnie*

Rodzaj obiektu	W ewidencji na 31.12.2023	Liczba obiektów kontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/kwota
Pływalnie kryte ogółem	10	10	10	10	0	3	9/6423
Pływalnie odkryte	11	11	10	11	0	0	10/6521
Pływalnie mieszane (kryto-odkryte)	4	4	3	4	0	0	4/2127
Razem	25	25	23	25	0	0	23/15071

Domy pomocy społecznej, inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę

W ewidencji PPIS w Lęborku w 2023 roku znajdowały się ogółem 2 domy pomocy społecznej, 2 jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę. W 2023r. skontrolowano 2 domy pomocy społecznej w Lęborku oraz placówkę zapewniającą całodobową opiekę (tj.: Dom Seniora Magnolia w Lęborku). Podczas tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanu sanitarnego – porządkowych w ww. obiektach.

Tabela 10. Zestawienie obiektów pomocy społecznej i placówek z całodobową opieką

Rodzaj obiektu	W ewidencji na 31.12.2023r.	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/kwota
Domy pomocy społecznej	2	2	2	2	0	0	0
Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Placówki zapewniające całodobową opiekę	1	1	1	1	0	0	0
Razem	5	3	3	3	0	0	0

Obiekty hotelarskie, turystyczne i noclegowe

W roku 2023 skontrolowano 2 obiekty hotelarskie, w tym: 1 hotel oraz 1 kemping. Nie stwierdzono obiektów hotelarskich o złym stanie sanitarno-higienicznym (podobnie jak w latach poprzednich).

W roku 2023 upoważnieni przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęborku skontrolowali 31 obiektów świadczących usługi hotelarskie. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno - porządkowych.

Wpłynęły 2 wnioski o interwencję dot. stanu sanitarno-porządkowego obiektów świadczących usługi hotelarskie. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Tabela 11. Obiekty hotelarskie, turystyczne i noclegownie

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.2023	Liczba obiektów skontrolowanych	Liczba kontroli		Liczba mandatów/kwota	Liczba decyzji administracyjnych	
			Zaplanowane	Wykonane		Merytoryczne	Płatnicze liczba/kwota
Noclegownie	1	1	1	1	0	0	0
Hotele	6	1	1	1	0	0	0
Pensjonaty	1	0	0	0	0	0	0
Kempingi	8	1	0	1	0	0	0
Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie	403	31	43	31	0	0	0
Razem	419	34	45	34	0	0	0

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W roku 2023 skontrolowano 103 zakłady, przeprowadzono łącznie 103 kontrole. Istniejące obiekty spełniają wymagania sanitarne. Należy podkreślić również wysoki standard pomieszczeń usługowych i socjalnych w nowopowstałych obiektach.

W większości obiektów nie stwierdzono uchybień w zakresie utrzymania bieżącego stanu sanitarnego. Wpłynął 1 wniosek o interwencję dot. nieprawidłowości przy gospodarowaniu odpadami komunalnymi w zakładzie fryzjerskim. Upoważnieni przedstawiciele PPIS w Lęborku przeprowadzili kontrolę podczas której nie stwierdzono nieprawidłowego stanu sanitarno – porządkowego. Natomiast sprawa gospodarowania odpadami komunalnymi została przekazana do organu właściwego jakim jest Burmistrz Miasta Lęborka.

W odniesieniu do roku poprzedniego w tej grupie obiektów nastąpiła poprawa ich stanu sanitarno- technicznego. Sposób przeprowadzania dezynfekcji w omawianych obiektach, jak i stosowane środki dezynfekcyjne, pojemniki i ich oznakowanie na ogół nie budziło zastrzeżeń.

Coraz większa grupa przedsiębiorców posiada wyższe wykształcenie w zakresie kosmologii. Są oni przygotowani merytorycznie oraz posiadają dużą wiedzę w zakresie świadczonych usług natomiast zauważa się luki w wiedzy na temat dezynfekcji, sterylizacji lub ogólnie bezpieczeństwa zdrowotnego klientów. Pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej tut. Powiatowej Stacji w trakcie kontroli sanitarnych udzielali wskazówek dot. warunków świadczenia usług w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich i odnowy biologicznej.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

PPIS w Lęborku nadzorował 16 cmentarzy. Ponadto organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej wydały 36 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok i szczątków oraz 9 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok/szczątków z zagranicy.

Pojazdy do przewozu zwłok

W 2023 r. nie kontrolowano pojazdów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2023 roku w ewidencji tut. organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdowało się 49 innych obiektów użyteczności publicznej, nie ujętych w ww. punktach. Skontrolowano 8 takich obiektów. Podczas tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Jakość wody w kąpieliskach

Na terenie powiatu lęborskiego w sezonie letnim 2023 r. zorganizowane zostały 3 kąpieliska:

- a) kąpielisko przy plaży A w Łebie,
- b) kąpielisko przy plaży B w Łebie,
- c) kąpielisko przy plaży C w Łebie,

Sezon kąpielowy w kąpieliskach morskich został określony uchwałą Rady Miejskiej w Łebie i obejmował poniższe okresy.

Tabela 12. *Sezon kąpielowy na kąpieliskach powiatu łęborskiego.*

Lp.	Nazwa kąpieliska	Akwen	Data rozpoczęcia sezonu	Data zakończenia sezonu
1.	kąpielisko przy plaży A w Łebie	Morze Bałtyckie	01.07.2023 r.	31.08.2023 r.
2.	kąpielisko przy plaży B w Łebie	Morze Bałtyckie	01.07.2023 r.	31.08.2023 r.
3.	kąpielisko przy plaży C w Łebie	Morze Bałtyckie	01.07.2023 r.	31.08.2023 r.

Ryc. 1. *Kąpieliska morskie na terenie powiatu łęborskiego*

Realizacja kontroli urzędowej w odniesieniu do nadzorowanych kąpielisk:

- dla wszystkich kąpielisk zostały wyznaczone punkty pobierania próbek wody do badań;
- dla wszystkich kąpielisk pobieranie i transport próbek realizowano zgodnie z obowiązującą w woj. pomorskim instrukcją pobierania próbek wody, zaś badania próbek wody prowadzone były zgodnie z metodami referencyjnymi, określonymi w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019r., poz. 255);
- w ramach realizacji badań kontroli urzędowej pobrano zgodnie z harmonogramem łącznie 3 próbki wody z kąpielisk.

Ocena kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatorów kąpielisk:

- organizatorzy kąpielisk systematycznie wizualnie nadzorowali wodę w prowadzonych kąpieliskach i wody zasilające te kąpieliska pod kątem występowania zanieczyszczeń

niekorzystnie wpływających na jakość wody i stanowiących zagrożenie dla zdrowia kąpiących się osób;

- organizatorzy kąpielisk pobierali próbki wody w prowadzonych kąpieliskach zgodnie z ustalonym harmonogramem badań i w punktach ustalonych z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łęborku oraz niezwłocznie przekazywali mu wyniki badań;
- organizatorzy pobierali dodatkowe próbki wody z kąpieliska ze względu na wystąpienie tzw. krótkotrwałego zanieczyszczenia tj. ponadnormatywnej wartości *Escherichia coli* na kąpielisku przy plaży A w Łebie;
- organizatorzy nie informowali Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęborku o zawieszeniu harmonogramu pobierania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej;
- badania wody z kąpielisk w ramach kontroli wewnętrznej były prowadzone w wymaganym zakresie i metodami referencyjnymi, określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia;
- organizatorzy informowali kąpiących się o jakości wody w kąpieliskach i zaleceniach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęborku;
- dokumentowanie kontroli wewnętrznej jakości wody w kąpieliskach przez ich organizatora spełniało wymagania określone w § 7 rozporządzenia MZ z dnia 17 stycznia 2019 roku (Dz. U. z 2019 poz. 255);

Ocena i klasyfikacja jakości wody w kąpieliskach.

Wydano łącznie 13 ocen bieżących o przydatności wody do kąpiei i 1 o braku przydatności wody do kąpiei (ponadnormatywna wartość *Escherichia coli* na kąpielisku przy plaży A w Łebie). W kąpieliskach morskich przy plaży B i C w Łebie przez cały sezon kąpielowy woda była przydatna do kąpiei. Spełniała wymagania w odniesieniu do parametrów określonych w załączniku nr 1 w części A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpiei (Dz. U. z 2019r., poz. 255). Z uwagi na zanieczyszczenie mikrobiologiczne bakteriami *Escherichia coli*, mając na uwadze ochronę zdrowia osób korzystających z kąpielisk, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku wprowadził tymczasowy zakaz kąpiei w kąpielisku przy plaży A w Łebie w terminie od 18.08.2023 r. do 20.08.2023 r.

Po sezonie kąpielowym 2023 r. zgodnie z art. 344 ustawy Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.), dokonano wstępnej klasyfikacji wody w kąpieliskach przy plażach A, B i C w Łebie. Klasyfikacja została przeprowadzona na podstawie zestawu danych o jakości wody w kąpieliskach, opracowanego zgodnie z procedurą określoną w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpiei (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).

Klasyfikacji kąpieliska przy plaży A, B i C w Łebie dokonano na podstawie zestawu danych o jakości wody w kąpielisku, opracowanych w odniesieniu do sezonu kąpielowego 2023 roku oraz zestawów danych z lat 2020, 2021, 2022. Kąpieliska przy plaży A i C w Łebie zostały sklasyfikowane jako **dobre**, natomiast kąpielisko B w Łebie zostało sklasyfikowane jako **doskonale**.

Tabela 13. *Klasyfikacja kąpielisk*

Lp.	Kąpielisko	Klasyfikacja jakości wody w kąpielisku				
		za rok 2019	za rok 2020	za rok 2021	za rok 2022	za rok 2023
1.	kąpielisko przy plaży A w Łebie	doskonałe	dobrze	dobrze	dobrze	dobrze
2.	kąpielisko przy plaży B w Łebie	doskonałe	doskonałe	doskonałe	doskonałe	doskonałe
3.	kąpielisko przy plaży C w Łebie	doskonałe	doskonałe	doskonałe	dobrze	dobrze

Kolorem żółtym zaznaczono kąpielisk o obniżonej klasyfikacji wody w stosunku do roku poprzedniego.

Informowanie społeczeństwa:

- Wszystkie kąpieliska na terenie powiatu łęborskiego w sezonie letnim 2023 zostały oznaczone przy użyciu tablicy informacyjnej.
- Na bieżąco za pośrednictwem internetowego Serwisu kąpieliskowego <https://sk.gis.gov.pl/> udostępniano dane dotyczące przydatności wody do kąpieli.

Interwencje ludności w sprawie jakości wody w kąpieliskach

Do tut. organu w 2023r. wpłynął 1 wniosek o interwencję dot. jakości wody w kąpielisku przy plaży A w Łebie oraz w Słowińskim Parku Narodowym przy Wydmie Łąckiej. Podanie dotyczyło zmian skórnych po kąpieli. W dniu 26.06.2023 r. przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łęborku pobrali próbkę wody do badań mikrobiologicznych oraz dokonali wizualnej oceny kąpieliska przy plaży A w Łebie w ramach kontroli urzędowej. Nie stwierdzono zakwitów sinic i innych zmian parametrów badanych organoleptycznie, określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 255). Po rozpatrzeniu informacji z kontroli przeprowadzonej w dniu 26.06.2023 r. zawartych w protokole pobrania próbek wody z dnia 26.06.2023 r. oraz sprawozdań z badań mikrobiologicznych jakości wody w/w kąpieliska z dnia 28.06.2023 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku w dniu 28.06.2023 r. wydał ocenę o przydatności wody do kąpieli.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku poinformował składającego wniosek o interwencję, że na terenie powiatu łęborskiego w sezonie kąpielowym 2023 r. będą zorganizowane 3 kąpieliska tj.: kąpielisko przy plaży A, kąpielisko przy plaży B oraz kąpielisko przy plaży C w Łebie a sezon kąpielowy we wszystkich zorganizowanych kąpieliskach na terenie Gminy Miejskiej Łeba został określony uchwałą Rady Miejskiej w Łebie i będzie trwać od 1 lipca do 31 sierpnia. Na terenie Słowińskiego Parku Narodowego, gdzie zlokalizowana jest Wydma Łącka nie funkcjonuje zorganizowane kąpielisko bądź miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Łęborku dokonuje oceny jakości wody w nadzorowanych kąpieliskach nie wcześniej niż 10 dni przed otwarciem sezonu kąpielowego oraz w trakcie trwania sezonu. Ponadto poinformowano składającego

wniosek, że na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego znajduje się serwis kąpieliskowy z aktualną mapą kąpielisk zorganizowanych na terenie całego kraju, gdzie na bieżąco uaktualniane są oceny jakości wody w tych kąpieliskach.

Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli.

W powiecie łębskim w sezonie kąpielowym 2023r. nie utworzono miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

VI. Stan sanitarny środowiska pracy

W 2023 roku pracownicy realizujący zadania z zakresu higieny pracy przeprowadzili 105 kontroli w 100 zakładach pracy, w których było zatrudnionych 4404 pracowników. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 57 decyzji administracyjnych oraz 49 decyzji ustalających opłatę. Na wykresie 7 przedstawiono liczbę skontrolowanych zakładów pracy w roku sprawozdawczym z podziałem na liczbę zatrudnionych pracowników. Natomiast w tabeli 1 przedstawiono analizę działań nadzoru nad warunkami pracy w zakładach pracy, w pięciu kolejnych latach, w powiecie łębarskim.

Wykres 7. Liczba zakładów pracy skontrolowanych w roku 2023 z uwzględnieniem liczby zatrudnionych pracowników

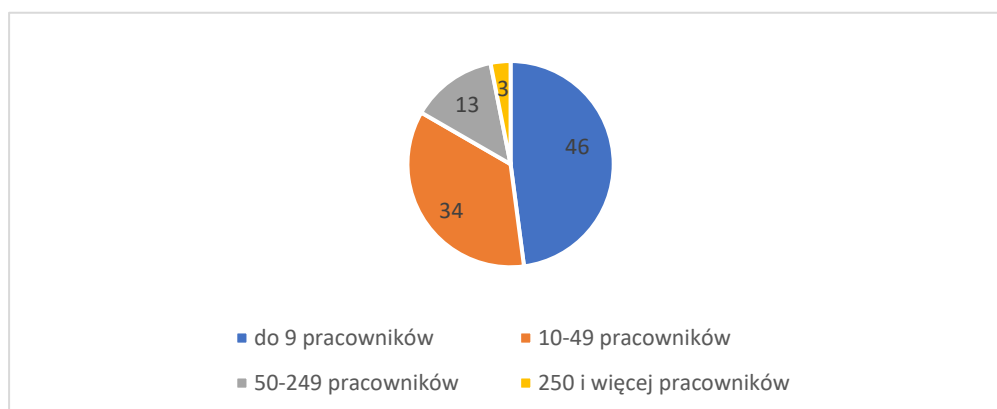

Tabela 14. Analiza nadzoru nad warunkami pracy w powiecie łębarskim w latach 2019-2023

Rok	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba skontrolowanych zakładów pracy	Liczba decyzji	Liczba decyzji ustalających opłatę
2023	105	100	57	49
2022	95	81	45	46
2021	90	72	37	47
2020	54	48	21	33
2019	160	131	41	47

W obiektach objętych nadzorem nadal obserwuje się szereg uchybień, dotyczących podstawowych obowiązków, jakie nakłada na pracodawców Kodeks Pracy i akty wykonawcze do Kodeksu Pracy. Do najczęściej stwierdzanych w czasie kontroli uchybień należą:

- brak rejestru prac i pracowników narażonych na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

- brak przesłanej informacji do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o narażeniu pracowników na działanie substancji chemicznych, ich mieszanin czynników lub procesów o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,
- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia,
- brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach pracy,
- brak oceny ryzyka zawodowego pracowników zawodowo narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych,
- brak spisu lub brak aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych,
- brak kart charakterystyki substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w działalności zawodowej,
- karty charakterystyki niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych niezgodne z przepisami,
- nieprawidłowy stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno-sanitarnych,
- nieprawidłowy stan techniczny pomieszczeń pracy i higieniczno-sanitarnych,
- niezgodne z przepisami oznakowanie niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych
- brak oznakowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w środowisku pracy
- niewłaściwe przechowywanie niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych.

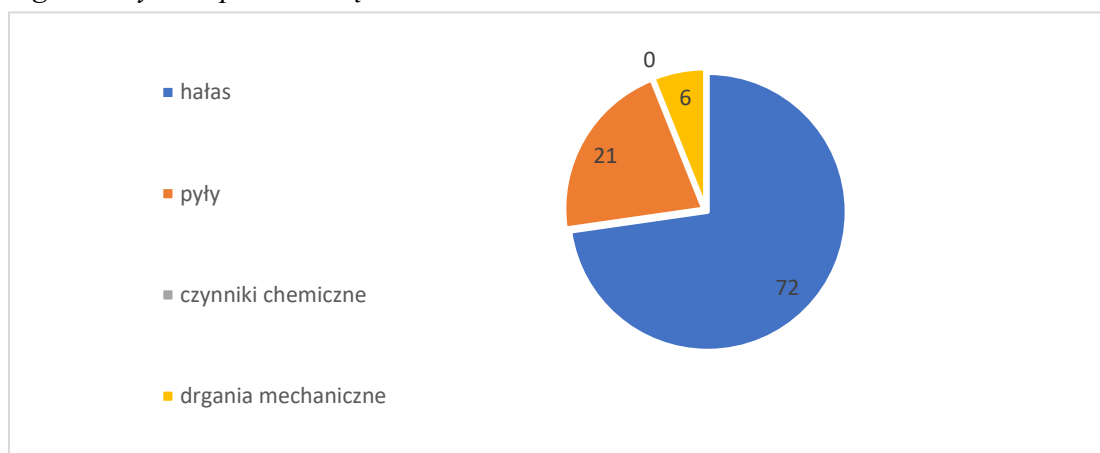
Z analizy narażenia zawodowego wynika, że 21 pracowników było zatrudnionych w szkodliwych warunkach pracy, to znaczy w warunkach, w których stwierdzono stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia przekraczające dopuszczalne normy (NDS - Najwyższe Dopuszczalne Stężenie i NDN - Najwyższe Dopuszczalne Natężenie). Należy przy tym zaznaczyć, iż w wielu przypadkach pracownicy wykonywali pracę w przekroczeniach normatywów higienicznych kilku czynników szkodliwych jednocześnie.

Narażenie na poszczególne grupy czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, dla których stwierdzono stężenia i natężenia przekraczające normatywy higieniczne, przedstawiało się następująco:

- hałas - 239 pracowników (72 %),
- pyły - 69 pracowników (21 %),
- drgania mechaniczne (o działaniu ogólnym na organizm człowieka oraz działające przez kończyny górne) - 20 pracowników (6 %),

Liczbę pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych oraz udział procentowy czynników szkodliwych, które występowały na stanowiskach pracy w stężeniach/natężeniach przekraczających normatywy higieniczne w powiecie łęborskim w 2023 roku przedstawiono na poniższych wykresach.

Wykres 8. Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych w powiecie łębarskim w 2023 roku

W przypadku najczęściej występujących przekroczeń NDN i NDS czynników szkodliwych, czyli hałasu i pyłów, wyeliminowanie przekroczeń jest często niemożliwe ze względów technicznych. W takim przypadku egzekwuje się stosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych, ograniczających narażenie pracowników, właściwej profilaktyki medycznej oraz odpowiednich środków ochrony indywidualnej, dostosowanych do rodzaju zagrożeń. Dominującym czynnikiem szkodliwym dla zdrowia w środowisku pracy powiatu łębarskiego pozostaje nadal ponadnormatywny hałas.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano 33 decyzji dotyczących wykonania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, 4 w zakresie obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy.

Tabela 15. Informacje dotyczące nadzorowanych zakładów pracy, w których stwierdzono przekroczenia czynników szkodliwych dla zdrowia w powiecie łębarskim w 2023 roku

PSSE/ WSSE (I instancja)	Liczba zakładów pracy w których stwierdzono przekroczenia NDS/NDN w roku 2023	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				Liczba wydanych decyzji dotyczących obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych
		NDS/NDN (ogółem - pracownik liczony jeden raz niezależnie od liczby czynników)	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych	
Łębork	21	488	0	69	472	4

Analiza chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie łębarskim w 2023 roku

W 2023 roku przeprowadzono 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych, przeprowadzając 7 wizyty w ramach postępowań wyjaśniających.

Z uwagi na złożone i trudne przypadki zgłaszanych chorób zawodowych postępowanie administracyjne przesunęło się na kolejny rok sprawozdawczy (m.in. nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy uznanych za

rakotwórcze u ludzi, przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania prac, choroby nowotworowe.

Tabela 16. Liczba najczęściej występujących chorób zawodowych w powiecie łęborskim w latach 2019 - 2023

Nazwa i pozycja choroby zawodowej	Liczba przypadków				
	2019	2020	2021	2022	2023
<i>Pylice płuc-pyłica krzemowa (poz. 3.1)</i>	0	0	0	1	1
<i>Choroby zakaźne albo pasożytnicze (poz. 26)</i>	2	2	0	1	1
<i>Choroby zakaźne albo pasożytnicze nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy uznanych za rakotwórcze u ludzi (poz.17)</i>					1
<i>Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania prac, choroby nowotworowe (poz. 19)</i>					3

Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym

W roku 2023 nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy pełniono zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz.U. z 2024 r., poz. 156 tj.).

W roku sprawozdawczym, na terenie powiatu łęborskiego skontrolowano 26 zakładów pracy z 136 znajdujących się w ewidencji, w których występowały procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym oraz czynniki rakotwórcze i mutagenne. W bezpośrednim kontakcie z ww. czynnikami w skontrolowanych zakładach zatrudnionych było 565 osób. W omawianej grupie zakładów przeprowadzono 26 kontroli i wydano 10 decyzji dotyczących poprawy warunków pracy.

Nadal do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości zalicza się brak rejestrów - rejestrów prac oraz pracowników narażonych na działanie ww. czynników, jak również brak poinformowania Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Tabela 17. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi lub mutagennymi w powiecie łębarskim w 2023 roku

Rok sprawozdawczy	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba osób narażonych na czynniki rakotwórcze			Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji
		ogółem	kobiet	mężczyzn		
2023	26	565	175	390	26	10
2022	16	313	14	299	17	9
2021	23	458	222	236	26	11
2020	-	-	-	-	-	-
2019	4	54	4	50	4	1

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi oraz mikroorganizmami i organizmami genetycznie modyfikowanymi w powiecie łębarskim w 2023 roku

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu łębarskiego zewidencjonowano 326 zakładów pracy, w których występowały szkodliwe czynniki biologiczne. Liczba pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne wyniosła 1257 osób, w tym w grupie 3 - 904 osoby.

W 2023 roku przeprowadzono 31 kontroli w 96 zakładach pracy, w których występowały szkodliwe czynniki biologiczne.

Tabela 18. Dane liczbowe z zakresu nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi na terenie powiatu łębarskiego w 2023 roku

Rok sprawozdawczy	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba osób narażonych na czynniki biologiczne			Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji
		ogółem	grupa 2	grupa 3		
2023	31	1257	1253	904	31	0
2022	28	491	491	327	28	5
2021	14	139	139	75	14	4
2020	7	156	156	16	7	6
2019	13	235	235	75	13	10
Razem	93	2278	2274	1397	93	25

Informacja z zakresu nadzoru nad podmiotami leczniczymi w 2023 roku

Pracownicy realizujący zadania z zakresu Higieny Pracy sprawują nadzór nad warunkami pracy w podmiotach leczniczych, które znajdują się na terenie powiatu łębarskiego. W roku sprawozdawczym na terenie powiatu łębarskiego zewidencjonowano 26 zakładów pracy należących do grupy podmiotów wykonujących działalność leczniczą - przeprowadzono 2 kontrole w 2 podmiotach leczniczych. W skontrolowanych zakładach pracy było zatrudnionych 882 pracowników.

Współpraca z Państwową Inspekcją Pracy, Służbą Medycyny Pracy oraz innymi instytucjami

W 2023 r. Oddział Higieny Pracy kontynuował współpracę z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie wymiany informacji dotyczącej liczby i rodzaju stwierdzonych chorób zawodowych w zakładach pracy oraz wydanych decyzjach dotyczących chorób zawodowych.

Ponadto w zakresie postępowania w sprawach chorób zawodowych sporządzano i przekazywano karty oceny narażenia zawodowego konieczne w realizacji procedury orzeczniczej w sprawach chorób zawodowych oraz informacje dodatkowe dotyczące narażenia zawodowego Wojewódzkiemu Ośrodkowi Medycyny Pracy w Gdańsku.

Od Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi uzyskiwano dodatkowe wyjaśnienia w sprawach dotyczących prowadzonych postępowań dotyczących chorób zawodowych

Na wniosek Urzędu Miasta sporządzono i przekazano informacje dotyczące zakładów pracy wykorzystujących w działalności zawodowej niebezpieczne substancje i mieszaniny chemiczne.

Promocja zdrowia

W zakresie promocji zdrowia Oddział Higieny Pracy podczas działań kontrolnych, dokonywano oceny przestrzegania przepisów z zakresu ochrony zdrowia przed następstwami używania wyrobów tytoniowych oraz papierosów elektronicznych w miejscu pracy, a także prawidłowego oznaczenia słownego i graficznego informującego o zakazie palenia wyrobów tytoniowych i używania papierosów elektronicznych. W trakcie kontroli udzielano pracodawcom wskazówek o przestrzeganiu przepisów o niepaleniu papierosów i używaniu e-papierosów oraz odpowiednim oznakowaniu w miejscu pracy. Podczas kontroli w zakładach pracy rozpowszechniano informacje dotyczące problematyki przeciwdziałania używaniu dotyczące m.in. konsekwencji używania tytoniu, alkoholu, chorób zakaźnych tj. AIDS, grypy. Upowszechniano informacje dotyczące narażenia na radon w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w miejscach pracy.

W miejscach pracy, gdzie pracownicy narażeni byli na występowanie czynników szkodliwych pouczano pracodawców i przypomniano o bezwzględnym zachowywaniu obowiązku stosowania przez pracowników odpowiednio dostosowanych do zagrożenia na danym stanowisku pracy środków ochrony indywidualnej.

Azbest - warunki pracy

Informacje dotyczące warunków pracy podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest w powiecie łębskim w 2023 roku przedstawione zostały w tabeli 20.

Tabela 20. *Tabelaryczne zestawienie danych dotyczących azbestu*

Lp.	Informacja	2020	2021	2022	2023
1.	Liczba zgłoszeń do PIS prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest	0	2	4	4
1a.	Liczba skontrolowanych miejsc wskazanych w zgłoszeniu do PIS prac polegających na zabezpieczaniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest	0	1	1	2

2.	Liczba firm zajmujących się usuwaniem/zabezpieczaniem/ transportem wyrobów zawierających azbest, posiadających siedzibę na terenie działania PPIS w Lęborku	0	2	1	1
3.	Liczba przeprowadzonych kontroli w trakcie prac powodujących kontakt z azbestem (ogółem)	0	1	1	2
3a.	polegających na zabezpieczeniu wyrobów zawierających azbest	0	1	1	2
3b.	polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest	0	1	1	2
3c.	polegających na transporcie wyrobów zawierających azbest	0	1	1	2
4.	Liczba pracowników zatrudnionych przy zabezpieczaniu /usuwaniu/ transporcie/innych wyrobów zawierających azbest	0	2	5	4
5.	Rodzaj wyrobów zawierających azbest podlegających zabezpieczeniu/usunięciu	wyroby azbestowo-cementowe typu pokrycia dachowe i elewacyjne, płyty			

Firmy posiadające pozwolenie na rozbiórkę azbestu na terenie powiatu lęborskiego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dokonują zgłoszenia do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego z podaniem planowanych dat rozpoczęcia i zakończenia robót oraz adresu demontażu wyrobów zawierających azbest. Większość firm pomimo kontaktu pisemnego i telefonicznego nie odpowiada na prośby o kontakt po wyznaczeniu konkretnej daty. Stanowi to problem do objęcia nadzorem przeprowadzanych rozbiórek na terenie powiatu lęborskiego.

VII. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi, prekursorami narkotyków i kosmetykami

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu łębskiego zewidencjonowano 257 obiekty, w których stosowano substancje chemiczne i ich mieszaniny. Ponadto zewidencjonowano 3 producenta, 1 importera substancji chemicznych i ich mieszanin spoza krajów UE oraz 58 dystrybutorów oraz 4 dalszych użytkowników. Jednocześnie zewidencjonowano 33 podmioty, które wprowadzają do obrotu produkty biobójcze oraz 2 wprowadzające do obrotu prekursorzy narkotyków kategorii 2 i 3.

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba kontroli (substancje chemiczne i ich mieszaniny - stosujący i wprowadzający do obrotu)	20	20	39	37	57
Liczba decyzji (substancje chemiczne i ich mieszaniny - stosujący i wprowadzający do obrotu)	17	6	8	6	16
Liczba kontroli (produkty biobójcze)	6	7	11	14	13
Liczba decyzji (produkty biobójcze)	0	3	0	0	0
Liczba kontroli (prekursory narkotyków)	0	1	1	1	0
Liczba decyzji (prekursory narkotyków)	0	0	0	0	0

Przeprowadzono 45 kontroli u stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w działalności zawodowej w celu dokonania oceny prawidłowości przestrzegania przepisów Ustawy o substancjach i ich mieszaninach oraz rozporządzenia REACH i CLP, a także 1 kontrolę podmiotów wprowadzających do obrotu substancje chemiczne i ich mieszaniny oraz 1 kontrolę u dalszego użytkownika. Liczba kontroli podczas, których stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin wyniosła do 24. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano ogółem 16 decyzji administracyjnych.

Przeprowadzono 13 kontroli w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi (zarówno u wprowadzających do obrotu, jak i stosujących) – nie wydano decyzji administracyjnych w tym zakresie.

Tabela 21. Liczba kontroli i wydanych decyzji administracyjnych z zakresu nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, produktami biobójczymi i prekursorami narkotyków w latach 2019-2023 na substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze oraz prekursorzy narkotyków

Do najczęściej stwierdzanych w czasie kontroli uchybień dotyczących substancji chemicznych i mieszanin stwarzających zagrożenie należą:

- brak spisu niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w działalności zawodowej,
- karty charakterystyki niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych niezgodne z przepisami,

- nie zgodne z przepisami oznakowanie niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych,
- brak oznakowania niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych stosowanych w środowisku pracy,
- niewłaściwe przechowywanie niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych.

W roku 2023 pod nadzorem tut. Stacji na terenie powiatu lęborskiego znajdowały się 4 zakłady wytwarzające i konfekcjonujące produkty kosmetyczne. Są to zakłady wytwarzające m.in. emulsje kosmetyczne, płyny i zawiesiny, żele, mazidla, olejki i oleje kosmetyczne, kremy rozgrzewające do stosowania na skórę do całego ciała, balsamy, mydła i hydrożele.

W roku 2023 skontrolowano łącznie 4 zakłady w zakresie oceny opakowań jednostkowych, oceny warunków wytwarzania, oceny dokumentacji.

Pod nadzorem Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lęborku znajduje się 48 obiektów obrotu kosmetykami. W tej grupie obiektów przeprowadzono 22 kontrole. Podczas kontroli oceniano oznakowanie produktów kosmetycznych oferowanych do sprzedaży. W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym, działania nadzоровe skupiały się na właściwym znakowaniu produktów kosmetycznych, na rynku wciąż można było spotkać produkty kosmetyczne, dla których zastosowane oznakowanie, w tym deklaracje marketingowe oraz znaki graficzne wykaczały poza definicję produktu kosmetycznego poprzez przypisywanie im właściwości biobójczych, w tym wirusobójczych.

VIII. Stan higieniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania

W roku 2023 pracownik pionu Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Oświaty Zdrowotnej skontrolował 40 stałych placówek oświatowo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży spośród 79 znajdujących się w ewidencji.

Placówki objęte stałym nadzorem to przede wszystkim szkoły podstawowe i ponadpodstawowe, a także żłobki, przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego, placówki z pobytem całodobowym, placówka wsparcia dziennego oraz placówki wychowania pozaszkolnego. Zakres nadzoru prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną obejmował również ocenę stanu sanitarnego i warunków higieniczno-sanitarnych wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży.

Ocenie poddano m.in. dostosowanie mebli szkolnych i przedszkolnych do wymagań ergonomii, tygodniowe rozkłady zajęć szkolnych w zakresie higieny procesu nauczania, warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. W trakcie kontroli sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych pracownik pionu Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia zwracał uwagę na zapewnienie uczniom i przedszkolakom warunków do utrzymania higieny osobistej.

Stan sanitarny i techniczny żłobków i klubów dziecięcych

W 2023 roku na terenie powiatu lęborskiego funkcjonowały 4 żłobki, wszystkie skontrolowano. Do poddanych kontrolom placówek uczęszczało w sumie 144 dzieci. Podczas

kontroli obiektów nie stwierdzono złego stanu higieniczno-sanitarnego. W 2023 roku nie wydano decyzji w zakresie poprawy warunków w żłobkach oraz nie nałożono mandatów karnych.

Stan sanitarny i techniczny placówek wychowania przedszkolnego

W roku 2023 skontrolowano 14 przedszkoli funkcjonujących samodzielnie, spośród 24 działających na terenie powiatu, co stanowi 58,3% wszystkich tego typu obiektów. Poza tym skontrolowane zostały 3 przedszkola funkcjonujące w zespołach szkół. Do przedszkoli tych uczęszczało w sumie 1208 dzieci. We wszystkich skontrolowanych placówkach nie odnotowano zastrzeżeń w stosunku do stanu higieniczno-sanitarnego oraz technicznego.

Ergonomia w przedszkolach

W ramach sprawowanego nadzoru uwagę zwracano przede wszystkim na dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci, odpowiednie zestawienie mebli, ich oznakowanie oraz stan techniczny i posiadanie certyfikatu. Dokonano oceny dostosowania mebli przedszkolnych do wzrostu dzieci w wybranych placówkach. Pomiary przeprowadzono w 2 przedszkolach, gdzie oceniono 105 stanowisk w 6 oddziałach. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

Stan sanitarny i techniczny szkół

W 2023 roku nie odnotowano nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego w szkołach.

Ergonomia w szkołach

W użytkowaniu mebli szkolnych istotne jest stosowanie zasad ergonomii - dostosowania wymiarów mebli do wzrostu uczniów. W 2023 roku ocenę dostosowania mebli do wzrostu przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych. W 7 oddziałach oceniono 88 stanowisk. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto, podczas kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie obowiązku wyposażania szkół w bezpieczny sprzęt, odpowiadający wymaganiom norm oraz żądania od producenta lub dostawcy właściwego, udokumentowanego certyfikatem - wyrobu bezpiecznego, dobrej jakości (dotyczy mebli i urządzeń rekreacyjno- sportowych). W skontrolowanych 14 placówkach nie stwierdzono przypadku nie posiadania przez szkoły odpowiednich certyfikatów dla mebli zakupionych po 1997 roku.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych w szkołach

Organizacja procesu nauczania ma bardzo duży wpływ na zdrowie ucznia, szczególnie istotnym elementem jest równomierne rozłożenie zajęć oraz prawidłowy wypoczynek. W 2023 roku ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzono w 9 szkołach dla 79 oddziałów. Nieprawidłowości nie potwierdzono.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W 2023 roku dokonano oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w placówkach oświatowo-wychowawczych. W wyniku kontroli przeprowadzonych

w 14 szkołach różnego typu na terenie powiatu łęborskiego stwierdzono, iż 1 szkoła nie posiada infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego (Niepubliczny Zespół Szkolno-Przedszkolny w Popowie) oraz 1 szkoła posiada tylko boisko do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego (Zespół Szkolno – Przedszkolny w Bukowinie). Zajęcia wychowania fizycznego realizowano na korytarzach, holach lub w innych nieprzeznaczonych do tego celu miejscach. Często uczniowie tych placówek korzystali z bazy sportowej znajdującej się poza placówką (boisko gminne, basen). Podczas kontroli bloków sportowych szczególną uwagę zwrócono na problem niewykorzystywania natrysków po zajęciach wychowania fizycznego. Pomimo poprawy warunków do utrzymania higieny osobistej, uczniowie nadal nie korzystają z nich systematycznie. W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego stwierdzono, że w 7 placówkach natryski były nieczynne.

Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach oświatowo- wychowawczych

Skontrolowano ogółem 29 placówek różnego typu, oceniając warunki do utrzymania higieny osobistej, w tym możliwość korzystania z bieżącej ciepłej wody do mycia rąk oraz środków higieny osobistej, a także sprawdzono stan sanitariatów, ich czystość i porządek. Stwierdzono właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej.

Stan sanitarny placówek z pobytem całodobowym

W ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu łęborskiego zarejestrowane są 3 placówki całodobowe, w tym:

- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy,
- 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze,

Ogółem skontrolowano 1 placówkę, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży

Wypoczynek zimowy dla dzieci i młodzieży na terenie województwa pomorskiego zorganizowany był w okresie od 16.01.2023 roku do 29.01.2023 roku. Na terenie powiatu łęborskiego zorganizowano 3 turnusy wypoczynku w formie wyjazdowej, skontrolowano 3 turnusy, na których przebywało 99 osób. Nie odnotowano żadnych przypadków chorób, wypadku/urazu, nie wydano decyzji oraz nie nałożono mandatów karnych.

Wypoczynek letni dzieci i młodzieży

W sezonie letnim 2023 na terenie powiatu łęborskiego zorganizowano ogółem 248 turnusów wypoczynku dla dzieci i młodzieży, w tym 216 turnusów w obiektach hotelowych lub innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, 36 turnusów w obiektach używanych okazjonalnie do wypoczynku, 1 obóz pod namiotami bez stałej infrastruktury komunalnej oraz 6 w miejscu zamieszkania - wg elektronicznej bazy wypoczynku.

W ramach nadzoru nad wypoczynkiem letnim dzieci i młodzieży skontrolowano 30 turnusów, w tym 26 turnusów w obiektach hotelowych lub innych obiektach, w których świadczone są usługi hotelarskie, 3 turnusów w obiektach używanych okazjonalnie do wypoczynku, 1 turnus w miejscu zamieszkania. W skontrolowanych placówkach wypoczywało ogółem 1454 uczestników. W zakresie zadań realizowanych przez tut. Państwową Inspekcję Sanitarną wykonano ogółem 31 kontroli, w tym 1 kontrolę interwencyjną, podczas której nie stwierdzono

nieprawidłowości. W wyniku przeprowadzonych kontroli wypoczynku letniego dzieci i młodzieży na turnusach nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości w zakresie warunków higieniczno-sanitarnych, braku aktualnej dokumentacji zdrowotnej personelu, przekroczenia limitu miejsc, nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz uchybień dotyczących jakości wody wykorzystywanej do celów rekreacyjnych. Stwierdzono natomiast nieprawidłowości w obszarze działalności pionu żywności i żywienia. W czasie trwania akcji letniej odnotowano 12 przypadków zachorowań oraz 7 przypadków wypadków/urazów wśród uczestników turnusu. Nie odnotowano przypadków zatruc pokarmowych wśród uczestników wypoczynku, nie nałożono decyzji oraz mandatów karnych.

W trakcie letnich wakacji na terenie powiatu lęborskiego, podobnie jak w latach ubiegłych, podejmowano działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w miejscach wypoczynku i rekreacji. Propagowano właściwe zachowania w trosce o bezpieczny wypoczynek dzieci i młodzieży poprzez rozdawnictwo materiałów edukacyjnych - przekazano ulotki dotyczące bezpiecznego wypoczynku letniego, bezpieczeństwa kąpieli, szkodliwości palenia tytoniu i e-papierosów, zagrożeń zdrowotnych wynikających z nadmiernej ekspozycji na promieniowanie UV, wszawicy, kleszczy, a także ulotek i broszur na temat HIV/AIDS. Z kierownikami wypoczynku prowadzono pogadanki na temat profilaktyki zdrowotnej, przestrzegania zasad higieny, a także bezpiecznych zachowań uczestników wypoczynku. Podejmowano ścisłą współpracę z Policją - przeprowadzono wspólne kontrole, łącznie 24 turnusy. We współpracy z Policją prowadzono działalność informacyjno-edukacyjną z naciskiem na bezpieczny wypoczynek.

IX. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

W obszarze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmuje się szereg działań mających na celu:

- upowszechnianie informacji w zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi,
- inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajamiania społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia,
- pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz własnego zdrowia. Służą temu realizowane programy prozdrowotne, akcje i kampanie informacyjno-edukacyjne, szkolenia oraz informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów lokalnych oraz mediów społecznościowych.

Zakres działań programowych i nieprogramowych podejmowanych przez pion Higieny Dzieci i Młodzieży oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia obejmował:

- profilaktykę palenia tytoniu,
- profilaktykę antydopalaczową,
- profilaktykę uzależnień,
- profilaktykę HIV/AIDS,
- promowanie aktywnego stylu życia i zasad zbilansowanej diety,
- profilaktykę chorób odkleszczowych,
- profilaktykę czerniaka,
- profilaktykę zakażeń wirusowym zapaleniem wątroby typu B i C.

Na terenie powiatu lęborskiego realizowano następujące programy edukacyjno-informacyjne:

a) „Podstępne WZW” oraz „Znamie? Znam je!”

Mając na uwadze szczególne znaczenie profilaktyki zakażeń wirusowego zapalenia wątroby typu B i C oraz profilaktyki czerniaka kontynuowano w roku szkolnym 2022/2023 realizację programów edukacyjnych „Podstępne WZW” oraz „Znamie! Znam je?” skierowanych do uczniów szkół ponadpodstawowych. W powiecie lęborskim program „Podstępne WZW” realizowały 3 szkoły ponadpodstawowe oraz jedna szkoła podstawowa, tj. Powiatowe Centrum Edukacyjne w Lęborku, Zespół Szkół Gospodarki Żywnościowej i Agrobiznesu w Lęborku, Zespół Szkół Mechaniczno – Informatycznych w Lęborku oraz Zespół Szkół im. Męczenników Marszu Śmierci KL Stutthof w Garczegorzu. Edukacją objęto łącznie 934 uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 76 uczniów szkoły podstawowej. Program „Znamie? Znam je!” realizowały 3 szkoły ponadpodstawowe oraz jedna szkoła podstawowa, tj. Powiatowe Centrum Edukacyjne w Lęborku, Zespół Szkół Gospodarki Żywnościowej i Agrobiznesu w Lęborku, Zespół Szkół Mechaniczno – Informatycznych w Lęborku oraz Zespół Szkół im. Męczenników Marszu Śmierci KL Stutthof w Garczegorzu. Edukacją objęto łącznie 1054 uczniów szkół ponadpodstawowych oraz 76 uczniów szkoły podstawowej.

b) „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych współfinansowany ze środków Szwajcarsko - Polskiego Programu Współpracy. Program ma na celu wyposażyć uczniów szkół ponadpodstawowych w wiedzę i umiejętności zmniejszające ryzyko utraty zdrowia i życia z powodu uzależnień, głównie w kontekście przyszłych ról rodzicielskich i relacji rodzinnych. W roku szkolnym 2022/2023 2 szkoły ponadpodstawowe realizowały program, tj. Powiatowe Centrum Edukacyjne w Lęborku oraz Zespół Szkół Gospodarki Żywnościowej i Agrobiznesu w Lęborku. Łącznie edukacją informacyjną objęto 373 uczniów.

c) Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”

Program adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym w wieku 5-6 lat i ich rodziców i opiekunów. Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy, a także zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Program realizowało 5 placówek: Przedszkole nr 2 w Lęborku, Przedszkole nr 5 w Lęborku, Przedszkole nr 6 w Lęborku, Zespół Szkół w Garczegorzu oraz Zespół Szkół w Łebieniu. Łącznie edukacją informacyjną objęto 323 przedszkolaków oraz 245 rodziców.

d) Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej pt. „Bieg po zdrowie”

Program skierowany do uczniów klasy czwartej szkół podstawowych oraz ich rodziców i opiekunów. Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów oraz pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Program realizowały 4 placówki: Szkoła Podstawowa nr 3 w Lęborku, Zespół Szkół w Garczegorzu, Zespół Szkół w Łebieniu oraz Zespół Szkolno – Przedszkolny w Siemirowicach. Łącznie edukacją informacyjną objęto 111 uczniów oraz 43 rodziców.

e) „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”

W roku szkolnym 2021/2022 odbyła się kolejna edycja ekologicznego programu dla przedszkoli pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, przygotowanego w porozumieniu pomiędzy Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi a Głównym Inspektorem Sanitarnym. Program skierowany jest do dzieci przedszkolnych w wieku 5-6 lat, rodziców i opiekunów oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program realizowało 10 placówek: Przedszkole nr 2 w Lęborku, Przedszkole nr 5 w Lęborku, Przedszkole nr 6 w Lęborku, Przedszkole nr 10 w Lęborku, Przedszkole Gminne w Wicku, Zespół Szkół w Garczegorzu – Przedszkole Publiczne, Zespół Szkół w Łebieniu – Przedszkole Publiczne oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Siemirowicach – Przedszkole Publiczne, oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w Leśnicach oraz Przedszkole Integracyjne „Jesteśmy Razem” w Lęborku. Łącznie edukacją informacyjną objęto 533 przedszkolaków oraz 354 rodziców.

f) Kampania „Wybieraj bezpieczną żywność”

W 2023 roku Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym prowadził kampanię informacyjną „Wybieraj bezpieczną żywność”, mającą na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki

w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności w UE oraz zachęcenie obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Tematami kampanii były suplementy diety, higiena żywności (w tym tematyka chorób przenoszonych drogą pokarmową) oraz znakowanie żywności z uwzględnieniem alergenów. W ramach kampanii w social mediach umieszczano posty o kampanii oraz posty informacyjno – edukacyjne, dystrybuowano ulotki, zorganizowano wystawę materiałów edukacyjnych. Łącznie edukacją informacyjną objęto ok. 211 osób.

g) **„Trzymaj Formę”**

Program pt. „Trzymaj Formę!” to Ogólnopolski Program Edukacyjny organizowany przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców w ramach realizacji strategii WHO dotyczącej diety, aktywności fizycznej i zdrowia, poświęcony promocji zasad zbilansowanej diety oraz aktywności fizycznej. Efektem realizacji programu ma być poprawa stanu zdrowia młodych ludzi poprzez świadome wybieranie zdrowej żywności, stosowanie zasad zbilansowanej diety i wzrost aktywności fizycznej. Adresatami programu są uczniowie klas V - VIII szkół podstawowych oraz ich rodzice i opiekunowie.

Cele programu:

- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety w oparciu o indywidualną odpowiedzialność i wolny wybór jednostki,
- dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych,
- propagowanie zdrowego stylu życia w szkole, w domu i środowisku pozaszkolnym.

W roku szkolnym 2022/2023 program w powiecie lęborskim realizowało 15 szkół podstawowych, tj.: Szkoła Podstawowa nr 1 w Lęborku, Szkoła Podstawowa nr 4 w Lęborku, Szkoła Podstawowa nr 5 w Lęborku, Szkoła Podstawowa w Leśnicach, Szkoła Podstawowa w Łebie, Szkoła Podstawowa w Łebuni, Szkoła Podstawowa w Maszewie Lęborskim, Szkoła Podstawowa w Maszewku, Szkoła Podstawowa w Nowej Wsi Lęborskiej, Szkoła Podstawowa w Przerzytem, Szkoła Podstawowa w Redkowicach, Zespół Szkół w Cewicach, Zespół Szkół w Garczegorzu, Zespół Szkół w Łebieniu oraz Zespół Szkolno-Przedszkolny w Siemirowicach. Edukacją informacyjną objęto ok. 1362 uczniów oraz 281 rodziców.

W ramach współpracy z instytucjami publicznymi podjęto następujące działania:

• **Konkurs „Nie pal przy mnie proszę”**

Z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia, wspólnie z Burmistrzem Miasta Lęborka Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku ogłosił konkurs plastyczny pod hasłem: „Nie pal przy mnie proszę”, skierowany do uczniów klas I-VIII uczęszczających do placówek mieszczących się w Lęborku.

Celem konkursu było podniesienie poziomu wiedzy na temat zdrowia, wykształcenie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, wykształcenia u dzieci i uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.

Do konkursu zgłoszono 143 prace plastyczne z 8 szkół podstawowych.

• **Konkurs „Nie daj szansy AIDS”**

Z okazji Światowego Dnia AIDS, wspólnie ze Starostą Lęborskim Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lęborku ogłosił konkurs plastyczny pod hasłem: „Nie daj

szansy AIDS”, skierowany do młodzieży ponadpodstawowej, uczęszczającej do 7 szkół na terenie powiatu łęborskiego. Celem konkursu było podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS, kształtowanie postawy tolerancji wobec osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS, propagowanie bezpiecznych zachowań, a także kształtowanie odpowiedzialności za zdrowie własnych i najbliższych. Komisja Konkursowa, spośród nadesłanych 39 prac plastycznych z 3 szkół ponadpodstawowych, biorąc pod uwagę wymogi regulaminu, a w tym przekaz merytoryczny (zgodność tematu i czytelność przekazu) oraz estetykę prac, postanowiło wyłonić 3 laureatów oraz 3 wyróżnienia.

- **Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży**

W czasie trwania wakacji letnich propagowano zasady bezpiecznego wypoczynku, mające na celu podniesienie świadomości wśród dzieci i młodzieży o zagrożeniach oraz kształtowanie bezpiecznych zachowań. Przeprowadzono rozmowy z kierownikami kolonii, kierownikami ośrodków wypoczynkowych, które dotyczyły, e-papierosów, bezpiecznego wypoczynku, a także zapewnienia wody do picia między posiłkami podczas upałów. Dystrybuowano materiały edukacyjne, poproszono kierowników ośrodków o umieszczenie materiałów edukacyjnych na tablicach informacyjnych. Edukacją informacyjną objętych zostało około 250 osób.

Dla wzmocnienia działań, podjęto współpracę z Komisariatem Policji w Łęborku. Podczas kontroli turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, funkcjonariuszka policji przeprowadzała pogadanki z uczestnikami 24 turnusów.

Monitorowanie przestrzegania przepisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 276 ze zm.)

Działanie dotyczy comiesięcznego monitoringu sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych prowadzony przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, według którego sytuacje łamania ustawy lub niedostosowania obiektów do wymogów ustawy zdarzają się marginalnie. Kontrolą objęto łącznie 491 obiektów, w tym 13 z wykorzystaniem palarni. W 1 kontrolowanym obiekcie złamano zakaz palenia papierosów tradycyjnych, nałożono 1 mandat w wysokości 300 zł.

X. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Tut. organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych na terenie powiatu łęborskiego. Działalność polegała na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji, ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania. W 2023 roku organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Łęborku rozpatrzył 202 spraw, które dotyczyły:

IX. Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której dokonano uzgodnienia:

- 8 projektów dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,

- 8 propozycji zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
- X. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach której wydano:
- 33 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
 - 6 opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
- XI. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - 9 wniosków.
- XII. Uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych pod względem wymagań sanitarnych - 68 wniosków.
- XIII. Innych spraw - 70 wniosków. Dotyczyły one głównie wymiany informacji między podmiotami i współdziałanie w sprawach sanitarnych.

W trakcie rozpatrywania spraw w 2023 roku na terenie powiatu łębskiego przeprowadzono 74 kontroli i wizytacji w obiektach.

W porównaniu do roku poprzedniego jak i lat ubiegłych zanotowano znaczący wzrost wpływających do rozpatrzenia wniosków z zakresu zapobiegawczego nadzoru sanitarnego. Spowodowany jest on faktem, że we wrześniu roku 2023 zaczęły obowiązywać przepisy znowelizowanej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 977 ze zm). Nakładający na organy wydające decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzję o warunkach zabudowy obowiązek uzyskania uzgodnienia ww. decyzji z właściwym organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej - pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. W związku, że przedmiotowe przepisy zaczęły obowiązywać pod koniec roku kalendarzowego prognozuje się, że w kolejnym roku odnotuje się kolejny wzrost wpływających do rozpatrzenia wniosków z zakresu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

XI. Realizacja zadań w zakresie działań pionu laboratoryjnego

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Łęborku, posiadający certyfikat akredytacji PCA Nr AB 691 z dnia 14.02.2006 r., wykonuje statusowe badania laboratoryjne i pomiary we wskazanym zakresie dla powiatu łębskiego, kartuskiego i wejherowskiego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie wykazu stacji sanitarno-epidemiologicznych wykonujących badania laboratoryjne i pomiary ze wskazaniem obszaru (Dz.U. Nr 55, poz. 336). Oddział Laboratoryjny PSSE w Łęborku posiada odpowiednie możliwości techniczne, które pozwalają na zabezpieczenie potrzeb w zakresie badań i pomiarów, wynikających z prowadzonego nadzoru bieżącego i zapobiegawczego.

Tabela nr 22. Zakres wykonywanych badań Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Lęborku

Laboratorium Badań Środowiska Komunalnego			
Badania mikrobiologiczne		Badania fizykochemiczne	
Woda do spożycia	Bakterie grupy coli, Escherichia coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48/24 h, enterokoki (paciorkowce), Clostridium perfringens, Pseudomonas aeruginosa	Woda do spożycia	Barwa, mętność, odczyn (pH), smak, zapach, przewodność elektryczna właściwa, indeks nadmanganianowy, jon amonowy, azotany, azotyny, chlorki, fluorki, siarczany, mangan, żelazo, twardość
Woda powierzchniowa (morza, jeziora)	Escherichia coli, enterokoki (paciorkowce), Salmonella, zakwity sinic	-----	-----
Woda basenowa	Escherichia coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C po 48 h, Pseudomonas aeruginosa, Gronkowce koagulazo-dodatnie, Legionella sp.	Woda basenowa	Mętność, odczyn (pH), potencjał redox, indeks nadmanganianowy, azotany, glin, chlor wolny i związany, trójhalometany (THM) (chloroform, bromodichlorometan, dibromochlorometan, tribromometan)
Ciepła woda użytkowa	Legionella sp.	-----	-----
Laboratorium Badań Środowiska Pracy			
Środowisko pracy - powietrze		Pobieranie próbek powietrz do oceny narażenia zawodowego na pyły przemysłowe (frakcja wdychalna, frakcja respirabilna), metale i ich związki, w tym frakcja wdychalna, frakcja respirabilna, substancje nieorganiczne (frakcja respirabilna)	
Środowisko pracy - powietrze		Stężenie tlenu węgla, stężenie manganu i jego związków nieorganicznych w przeliczeniu	

	na Mn, stężenie tlenków żelaza w przeliczeniu na Fe
Środowisko pracy - hałas	Równoważny poziom dźwięku, maksymalny poziom dźwięku, szczytowy poziom dźwięku, poziom ekspozycji na hałas
Środowisko pracy – oświetlenie elektryczne we wnętrzach	Natężenie oświetlenia, równomierność oświetlenia
Laboratorium Bakteriologiczne	
Kał, wymaz z odbytu	Obecność pałeczek z rodzaju Salmonella i Shigella
Biologiczny wskaźnik kontroli skuteczności sterylizacji (Sporal A)	Obecność drobnoustroju wskaźnikowego (Geobacillus stearothermophilus)
Biologiczny wskaźnik kontroli skuteczności sterylizacji (Sporal S)	Obecność drobnoustroju wskaźnikowego (Bacillus subtilis)

Laboratorium Badań Środowiska Komunalnego przyjmowało również próbki wyrobów ziemniaczanych z firmy Farm Frites w zakresie badań mikrobiologicznych wyrobów gotowych.

Badania wody basenowej na trójhalometany (THM) (chloroform, bromodichlorometan, dibromochlorometan, tribromometan) wykonuje Sekcja Analiz Instrumentalnych przy użyciu gazowego chromatografu s detektorem FID.

Realizowano także zlecenia badań i pomiarów w zakresie środowiska pracy, wykonując badania i pomiary czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy na zlecenie klienta.

Laboratorium Bakteriologiczne wykonuje również badania dla gabinetów lekarskich sprawdzając skuteczność sterylizacji, wykonuje badania w obszarze ognisk chorobowych oraz na nosicielstwo dla osób kierowanych z Poradni Medycyny Pracy.

Laboratorium Badań Środowiska Komunalnego wykonywało badania chloru w wodzie basenowej bezpośrednio na pływalni w powiecie łęborskim, kartuskim i wejherowskim.

Oddział Laboratoryjny współpracuje z klientem wewnętrznym i zewnętrznym. Klientem zewnętrznym jest osoba prawna lub fizyczna spoza PSSE, zlecająca badania. Klientem wewnętrznym jest dla Oddziału Laboratoryjnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, który realizuje zadania ustawowe w zakresie nadzoru sanitarnego, poprzez personel nadzoru zatrudniony we właściwych komórkach organizacyjnych PSSE. Badania dla klienta wewnętrznego w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykonuje się na podstawie rocznych harmonogramów pracy opracowanych przez klienta wewnętrznego. Natomiast dla klienta zewnętrznego laboratorium sprawdza wymagania zleciodawcy pod kątem jednoznaczności, kompletności, celowości i możliwości realizacji. Laboratorium ustala warunki i zasady współpracy z klientem na wszystkich etapach kontaktu z nim, począwszy od zapytania ofertowego aż po odbiór sprawozdania z badań.

Tabela 23. Realizacja zintegrowanego systemu badań i pomiarów Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lęborku za 2023 rok

	Lębork	Kartuzy	Wejherowo	Razem nadzór	Badania osób pracujących w kontakcie z żywnością	Zlecone
Laboratorium Badań Środowiska Komunalnego						
<i>Woda do spożycia</i>						
ilość próbek	93	164	213	470	x	862
ilość badań	181	296	325	802	x	1049
oznaczenia	701	1224	1182	3107	x	3618
<i>Ciepła woda użytkowa</i>						
ilość próbek	14	15	39	68	x	29
ilość badań	14	15	39	68	x	29
oznaczenia	14	15	39	68	x	29
<i>Woda powierzchniowa</i>						
ilość próbek	3	10	2	15	x	31
ilość badań	3	10	2	15	x	31
oznaczenia	6	20	4	30	x	62
<i>Woda basenowa</i>						
ilość próbek	87	41	122	250	x	175
ilość badań	208	101	280	589	x	503
oznaczenia	720	404	1083	2207	x	1297
<i>Wyroby garmazeryjne -placki, frytki</i>						
ilość próbek	x	x	x	x	x	335
ilość badań	x	x	x	x	x	670
oznaczenia	x	x	x	x	x	2178
Laboratorium Badań Środowiska Pracy						
ilość próbek	x	x	x	x	x	41
ilość badań	x	x	x	x	x	26
oznaczenia	x	x	x	x	x	288
Laboratorium Bakteriologiczne						
ilość próbek	532	63	x	595	4395	360
ilość badań	973	63	x	1036	8790	360
oznaczenia	2394	686	x	3080	17880	360

Laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lęborku utrzymuje wysoki poziom jakości i wiarygodności wykonywanych badań i pomiarów, wynikających z realizacji zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej, posiada wdrożony system zarządzania, zgodny z normą PN-EN ISO/EC 17025:2018-02 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”. Oddział Laboratoryjny stosuje metody badawcze opublikowane w normach krajowych i międzynarodowych oraz udokumentowane własne procedury badawcze. Wysoki poziom wykonywanych badań oraz kompetencje techniczne laboratorium potwierdza poprzez odbywające się audyty wewnętrzne i audyty zewnętrzne oraz systematyczny udział w badaniach biegłości i porównaniach międzylaboratoryjnych organizowanych przez polskie i zagraniczne instytucje naukowe, uzyskując bardzo dobre wyniki.